

BUDGET '18

www.kk.dk/budget2018

VELFÆRD TIL EN BY DER VOKSER

AFTALE OM KØBENHAVNS KOMMUNES BUDGET 2018
ER INDGÅET MELLEML:

SOCIALDEMOKRATIET
ENHEDSLISTEN
SOCIALISTISK FOLKEPARTI
DANSK FOLKEPARTI

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	8
Økonomi.....	8
Tilpasning af varmeanlæg ifm. HOFORs konvertering fra damp til fjernvarme.....	8
Yderligere midler til strategisk grundkøb.....	8
Park i Nordhavn.....	9
Copenhagen EU Office.....	9
Udvikling af Bystævneparken.....	9
Ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger.....	10
Analyse vedr. modeller for indvendig vedligeholdelse.....	10
Samling og koordinering af ejendomsdrift i kommunen.....	11
Tilpasning af stoppesteder til elbusser på linje 2A.....	11
Grønnere havnebusser.....	11
Fjernbusterminal.....	12
Bedre sammenhængende service og sagsbehandling – hotline for sagsbehandlere.....	12
Teknik og Miljø.....	12
Forberedelse af skybrudsprojekter.....	12
Drift og vedligehold af Nordhavnsvej.....	12
Verserende sag.....	12
Flytning til Kraftværksvej – varige driftsmidler til huslejeforhøjelse.....	13
Afledt drift til BLOX byrum og Carlsberg Stationsforplads.....	13
Afledt drift til gul betalingszone.....	13
Hastighedsdæmpende foranstaltninger i byrummet.....	13
Toiletter i Nordhavn.....	14
Håndtering af strukturel ubalance på parkeringsindtægter.....	14
Fastholdelse af nedsættelse af byggesagsgebyrer.....	14
Cykelpakke.....	14
Skybrudspakke – Byrum og bynatur.....	15

Smedetoften – tryghedsfremmende byrum	15
Bemandet legeplads i Kulbanekvarteret	16
Bellahøj Friluftsscene	16
Trafikpakke Nørrebro	16
Partnerskabstræer.....	16
Grundkapital til opførelse af ungdomsboliger	17
Boliger.....	17
Byskov Selinevej - færdiggørelse	17
Sikker skolevej – pulje	17
Parkering 10-meterzone.....	18
Foranalyse af stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området	18
Øget tilgængelighed for borgere med nedsat funktionsevne	18
Øget belysning i Amager Strandpark.....	18
Trafiklegeplads på Formosavej.....	18
Sagsbehandlingstider – lokalplaner.....	19
Lundehustorvet	19
Åbning af parkeringspladser på kommunale institutioner.....	19
Afledt drift til omdannelse af parkeringspladser til grønne byrum og cykelparkering	19
Erhverv.....	20
Ren by- og nattelevspakke.....	20
Børn og unge	20
Baldersgade til daginstitutioner – finansiering af tabt salgsindtægt	20
Ny kapacitet på daginstitutionsområdet.....	21
Tidlig opstart af 63 daginstitutioner.....	21
Puljer til kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger.....	21
40 specialpladser på Lundehusskolen	22
Fensmarkskolen – udvidelse af skolens kapacitet.....	22
Planlægningsbevilling til ny skolekapacitet i Ørestad Syd.....	22
Skolen i Sydhavnen – 1 spor, 12 daginstitutionsgrupper og 112 fritidspladser	23
Lokalinddragelse vedr. ny skole i Sydhavnen	23

Skolen ved Sundet – 1 spor og 112 fritidspladser	23
Udvidelse af kapaciteten omkring Blågård Skole og Nørrebro Park Skole.....	24
Planlægningsbevilling til ny placering af 10. klasser fra Vesterbro Ny Skole	24
Skolearealplan	24
Helhedsrenovering af Heibergskolen	25
Rideklubben og Ballonhangaren.....	25
Styrket udskoling for alle.....	25
Skolelederuddannelse i samarbejde med A.P. Møller Fonden	26
Efteruddannelse af det pædagogiske personale i sprogstimulering og sprogvurdering	26
Skolehave, plejecenter og daginstitution på kommunalt areal på Islands Brygge.....	26
Madskole på Ellebjerg Skole	26
Tilbagerulning af sommerferiepasning i 2018.....	26
Videreførelse af Klima Ambassadør Uddannelsen	27
Pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger.....	27
Udvidet åbningstid på klubber	27
Skolen ved Sundet – finansiering til helhedsrenovering	27
Kultur og fritid	28
Hovedbiblioteket - nyt varme- og ventilationsanlæg.....	28
EM i herrefodbold i København 2020.....	28
VM i herrehåndbold 2019	28
Copenhagen 2021.....	28
Events	29
Udstillinger og åbning af Københavns Museum.....	29
Kampsportens Hus.....	29
Renovering og modernisering af Ryparkens Idrætsanlæg	30
Renovering og klimatilpasning af Svanemøllehallen.....	30
Københavns Brandvæsens Museumsforening	30
Demokratiets Hus.....	30
Kultur- og fritidstilbud – udløb	31
TAP1 Live	31

Fitforkids 2018-2020.....	31
Teaterordning på plejehjem.....	31
Det Flydende Foreningshus.....	31
Forenings- og aftenskolepakke.....	32
Byens Hus i Ørestad.....	32
Copenhagen Visitor Service.....	32
Vagtrundering på Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner.....	32
Merudgifter til åbning af Brønshøj Vandtårn.....	33
Festivalpuljen.....	33
Helhedsplan for Kløvermarken – Ketsjersportens hus og omklædningsfaciliteter.....	33
Valby Bibliotek, Kulturhus på Toftegårds Plads og Hovedbiblioteket.....	33
Jazzhus Montmartre.....	33
Støtte til sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver i København.....	34
Nyt indgangsparti til Kulturstationen Vanløse.....	34
Etablering af nyt udendørs fitnessanlæg.....	34
Gratis adgang til pensionister til kommunens museer og kunsthaller.....	34
Interactive Denmark.....	34
Dansk kinesisk samarbejde om innovationscenter.....	35
Filmfonden.....	35
Støtte til Creative Business Cup.....	35
Screen Base Copenhagen.....	35
Vandkulturhus og foreningsfacilitet på Papirøen.....	35
Fodboldpakke.....	36
Kunstgræsbaner på Nørrebro.....	36
Klubhus til Husum Boldklub.....	36
Kunstgræsbane ved Hekla Park inkl. hegn og belysning.....	36
Dræning af fodboldbaner på Damhusengen.....	36
Modernisering af Sundby Idrætspark.....	37
Sundhed og Omsorg.....	37
Specialiseret rehabilitering.....	37

Udvidelse af Moderniseringsplan 2 (2018-2025)	37
Yngre borgere med demens – kapacitetsudvidelse	38
Tværkommunalt § 60-samarbejde om produktion af ældremad	38
Planlægningsbevilling til nyt Center for Diabetes	38
Forebyggelse af misbrug på københavnske ungdomsuddannelser	38
Styrkelse af internt vikarkorps.....	38
Etablering af 3-rums ældreboliger på Hothers Plads	39
Udbredelse og forankring af nyudviklet pårørende kursus.....	39
Forebyggelse af kompliceret sorg blandt ældre københavnere	39
Udbredelse af Tingbjerg-model for etablering af lægehuse i udsatte boligområder	39
Ny dimensioneringsaftale på elevområdet	40
Værdighedsmilliarden – udisponerede midler	40
Konsekvenser af Finanslov 2017 og satspuljer på ældre- og sundhedsområdet	40
Socialområdet.....	40
Særlige psykiatriske afdelinger til udadreagerende borgere	40
Behandlingsansvar for borgere med dobbeltdiagnose (psykisk lidelse og misbrug)	41
Overholdelse af forsyningsforpligtelse på botilbudsområdet.....	41
Påbud om natpersonale på Sundbyhus på Amager	41
Økonomisk pres og supplerende budgetmodel på handicapområdet.....	42
Omstilling af socialpsykiatrien - fællesuddannelse i recovery og rehabilitering	43
Omstilling af socialpsykiatrien – Øget specialisering.....	43
Moderniseringsplan på socialområdet.....	43
Kapacitetsudvidelse på 8 dagtilbudspladser på Radisevej	44
Barnets ven og Cool Kids/Chilled.....	44
Videreførelse af støtte til civilsamfundet	45
Videreførsel af Sociolancen	45
Videreførsel af socialpsykiatriske tilbud	45
Videreførsel af hjemløseindsats	45
Specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade	46
Opnormering af Københavnerteamet	46

Skolesocialrådgivere til de socialt mest belastede fri- og privatskoler	46
Tilbagerulning af effektiviseringer på socialområdet.....	46
Drift af værestedet Hellebro	47
Opnormering af socialpædagoger og sygeplejersker på tre socialpsykiatriske botilbud.....	47
Beskæftigelse og integration.....	47
Ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.....	47
Metodeudviklingsprojekt med Settlementet	48
Samarbejdsportalen	48
Styrket integration gennem uddannelse til unge.....	48
Bydelsmødre.....	49
Lokalt forankret beskæftigelsesindsats.....	49
Videreførelse af samarbejdet med a-kasserne om indsatsen mod langtidsledighed	49
Investering i lavere sagsstammer	49
Videreførelse af jobrotationsbevillingen.....	49
Uændret aktivitetsniveau i den særlige beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken i 2018	50
Styrket AC-indsats	50
Styrket integration af etniske minoritetsfamilier på kontanthjælp	50
Flygtninge	50
Modtagelse af flygtninge.....	50
Grundkapital til kompenserende almene boliger for anvisning af flygtninge i 2018.....	51
Sikker by	51
All in i udsatte boligområder	52
Indsats for unge voksne på kanten af bandekonflikten	52
Udsatte børns deltagelse i kultur- og idrætslivet.....	52
Pulje til tværgående bydelsindsatser	53
Tryghedpartnerskab i Folehaven.....	53
Udmøntning af puljer	53
Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer	53
Udmøntning af investeringspuljerne.....	54
Finansiering	56

Økonomiske rammer for budget 2018	56
Budgetforudsætninger	56
Effektiviseringsstrategi	57
Strategi for smarte investeringer	57
Gaver	58
Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg	58
Aftaleoverholdelse og budgetprincipper	58
Budgetoverholdelse og overførselssag	59

Indledning

Aftale om Københavns Kommunes budget 2018 er indgået mellem Socialdemokratiet, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti den 8. september 2017.

Økonomi

Tilpasning af varmeanlæg ifm. HOFORs konvertering fra damp til fjernvarme

[HOFOR konverterer varmforsyningen fra damp til vandbåren fjernvarme i København. Konverteringen medfører behov for at udskifte varmecentraler og interne varmeanlæg i dele af Københavns Kommunes bygninger, så varmebehovet i bygningerne kan opretholdes. Parterne er enige om, at Københavns Ejendomme & Indkøb udarbejder en model, hvormed effektiviseringerne som følge af investeringerne i varmeanlæggene, indarbejdes i de kommende års budgetter.

Der afsættes:

- 38,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til udskiftning af lokale varmeanlæg

Parterne er herudover enige om, at der i overførselssagen 2017-2018 afsættes midler til varmekonvertering af kommunens bygninger i 2019-2021. Varmekonverteringen vil forventeligt helt eller delvist kunne finansieres af merindtægter fra salg af ejendomme og rettigheder i 2017 **Æ1**].

Yderligere midler til strategisk grundkøb

[Parterne er enige om, at der er behov for en offensiv strategi for grundkøb, hvis kommunen fremover skal kunne sikre grunde til ny kommunal service, kultur, fritid og rekreative områder i rette tid og til rette pris. Parterne afsætter derfor yderligere midler til demografibetingede og strategiske grundkøb i 2018.

Der afsættes:

- 250 mio. kr. i samlet anlæg i 2018, som tilføjes den eksisterende grundkøbspulje på 100 mio. kr. i 2018 med henblik på at sikre grunde til kommunale udbygningsbehov på både kort og langt sigt

Parterne er enige om, at 5,0 mio. kr. af puljen stjernemarkeres til indledende undersøgelser i forbindelse med grundkøb, samt at 1,8 mio. kr. svarende til 0,5 pct. af puljen i 2018 reserveres til effektiv eksekvering af grundkøbsstrategien, herunder forhandling og sikring af kommunens interesser i forhold til erhvervelse af de rette m2 til rette tid og pris **Æ2**].

[Parterne er endvidere enige om, at grundkøbspuljen fortsat vil blive udmøntet i henhold til anvendelsesbestemmelserne vedtaget med budget 2016 og budget 2017. Hertil er parterne enige om følgende udvidelse af puljens formål:

- At puljen i tillæg kan anvendes til grundkøb uden for Københavns Kommune med henblik på at sikre den fornødne kapacitet til københavnernes behov, som fx botilbudspladser til Socialforvaltningens målgrupper.
- At puljen i særlige tilfælde kan anvendes til erstatningspladser for eksisterende kapacitet afledt af politiske beslutninger om modernisering af den kommunale service eller i tilknytning til etablering af ny kapacitet ved optimering af eksisterende tilbud **H1]**

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen forud for overførselssagen 2017-2018 laver en opdateret vurdering af behovet for yderligere midler til strategiske grundkøb i 2018.

Parterne ønsker fremadrettet at styrke den årlige grundkøbspulje ud over det eksisterende niveau på 100 mio. kr. om året, der blev besluttet med budget 2016. Økonomiforvaltningen vil derfor hvert år i indkaldelsecirkulæret vurdere behovet og komme med oplæg til det årlige budget til grundkøb **H2]**.

Park i Nordhavn

[Parterne lægger vægt på at tilvejebringe nye parker og byhaver i København i takt med at byen vokser. Parterne er derfor enige om at reservere en del af den oprindelige pulje til strategisk grundkøb på 100 mio. kr. til en park i Nordhavn **Æ3]**.

Copenhagen EU Office

[Parterne er enige om, at Københavns Kommune fortsat er engageret i det europæiske netværk og afsætter midler til kontingent mv. til Copenhagen EU Office i Bruxelles.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018-2021 til at videreføre årligt kontingent, rejser, kurser og ansøgninger **Æ4]**

Udvikling af Bystævneparken

[Parterne er enige om at igangsætte et parallelopdrag for en helhedsplan for området Bystævneparken med et spænd i bebyggelsesprocenten på 90-110 pct. med eksisterende rehabiliteringscenter og produktionskøkken samt plads til 2 skolespor, 20 daginstitutioner, 250 almene plejeboliger, 15 almene specialundervisningsboliger og i størrelsesordenen 45-65.000 etagemeter private boliger. Beslutning om skolestruktur for de to skolespor træffes i Børne- og Ungdomsudvalget. For at realisere projektet omlokaliseres Botilbud for Sindslidende og Center for Specialundervisning for Voksne.

Der afsættes:

- 6,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til varetagelse af bygherreopgaven ift. udviklingen af Bystævneparken samt tekniske forundersøgelser i forbindelse med helhedsplanen for området
- 3,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til planlægningsmidler til omlokalisering af Center for Specialundervisning for Voksne
- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og 1,6 mio. kr. i 2019-2022 til reservationsleje for Hansstedvej 7
- 4,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til planlægningsmidler til omlokalisering af Botilbud for Sindslidende
- 26,7 mio. kr. i mindreindtægter fra anlæg i 2018 til finansiering af forudsat salg af Ryparken 81
- 0,2 mio. kr. i service i 2017, 0,6 mio. kr. i 2018 og 4,1 mio. kr. i 2019-2022 til reservationsleje for Ryparken 75 og 81

Parterne noterer sig, at der forelægges en opdateret og konsolideret business case til forhandlingerne om budget 2019. Helhedsplan for Bystævneparken, herunder beslutning om bebyggelsesprocent, skal således være på plads forud for forhandlingerne om budget 2019. Parterne er herudover enige om, at anlægsmidler til omlokaliseringer indgår i forhandlingerne om budget 2019 **Æ5**].

[Parterne noterer sig, at en vigtig forudsætning for at skabe et samlet attraktivt boligområde er, at der skabes sammenhæng på tværs mellem Bystævneparken og Tingbjerg ved nye trafikale forbindelser. Parterne er derfor enige om at rette henvendelse til Staten om at muliggøre forbindelser på tværs af Vestvolden **H3**].

Ny styringsmodel for vedligehold af kommunens bygninger

[Parterne er enige om at implementere en ny flatrate-model for udvendigt vedligehold af kommunens bygninger. Modellen skal sikre, at kommunens bygninger får en god udvendig stand til gavn for byens borgere. Med Indkaldelsescirkulære for budget 2018 blev der i lighed med tidligere år afsat en pulje på 200 mio. kr. til at undgå yderligere nedslidning af kommunens bygninger. Midlerne er ud over grundbudgettet til vedligehold. Parterne er enige om at bringe budgettet op på et niveau, hvor der også er midler til at gennemføre forebyggende vedligehold. Ved fuld indfasning af flatrate modellen opnås effektiviseringer på ca. 10 pct.

Der afsættes:

- 56,2 mio. kr. i anlæg i 2018 til udvendigt vedligehold af kommunens bygninger

Parterne er herudover enige om at skabe grundlag for en langsigtet, strategisk planlægning af vedligeholdelsen ved at fastholde niveauet for udvendig vedligeholdelse via flatrate-modellen. Parterne er enige om, at niveauet for udvendigt vedligehold indarbejdes i årene 2019-2027 i Indkaldelsescirkulære for budget 2019 **Æ6**].

Analyse vedr. modeller for indvendig vedligeholdelse

[Parterne er enige om, at kommunens ejendomme skal have en god vedligeholdelsesstand udvendigt såvel som indvendigt, og at midler til vedligehold skal anvendes effektivt og på grundlag af langsigtet planlæg-

ning. Derfor skal Københavns Ejendomme & Indkøb i samarbejde med forvaltningerne udarbejde en analyse med forslag til forskellige modeller for en bedre og mere effektiv styring og planlægning af indvendig bygningsvedligeholdelse, der samtidig tager hensyn til den nødvendige fleksibilitet på kommunens institutioner. Det kan være en abonnementsmodel eller en anden type model, der understøtter en bedre og mere effektiv indvendig vedligeholdelse af kommunens bygninger. Parterne er enige om, at Økonomiudvalget forelægges forslag til modeller for indvendig vedligehold frem mod sommeren 2018, som kan indgå i budget 2019 **H4**].

Samling og koordinering af ejendomsdrift i kommunen

[I Aftale om kommunernes økonomi for 2018 fremgår det, at der er et besparelspotentiale i kommunerne ved at optimere den nuværende ejendomsdrift. Københavns Kommune har deltaget i den bagvedliggende kommuneortlægning, og der er allerede igangsat konkrete projekter for at optimere ejendomsdriften, herunder ejendomsservice på flerbrugerejendomme, rengøring på administrative arbejdspladser og én indgang for brugerne til ejendomsdriftsservice. Parterne er enige om, at Københavns Ejendomme & Indkøb med inddragelse af forvaltningerne udarbejder modeller for samling og koordinering af ejendomsdriftsopgaver, og afdækker de kvalitative og økonomiske potentialer ved modeller. Oplægget forelægges Økonomiudvalget forud for forhandlingerne om budget 2019 **H5**].

Tilpasning af stoppesteder til elbusser på linje 2A

[Parterne er enige om i forbindelse med forberedelsen af indsættelsen af elektriske busser på linje 2A at ombygge stoppesteder, kryds og delstrækninger, så der er plads til 18 meter lange ledbusser. Længere busser reducerer driftsudgifterne.

Der afsættes:

- 12,3 mio. kr. i anlæg i 2018

Parterne er enige om, at midlerne afsættes under forudsætning af, at der kan opnås enighed med Frederiksberg Kommune om 18 meter ledbusser på linje 2A. Parterne noterer sig, at ombygningerne forventes at fjerne op mod 15 vejtræer og 30 P-pladser langs strækningen, men dette søges minimeret **Æ7**].

Grønnere havnebusser

[Parterne er enige om, at Movia skal stille krav om en markant forbedret miljøprofil ift. partikelforurening, NOx, støj og CO₂-udledning i det kommende udbud af havnebusser med effekt fra 2020. Parterne er derudover enige om, at de nuværende havnebusser i 2018 og 2019 skal anvende syntetisk diesel.

Der afsættes:

- 6 mio. kr. i service i 2020 og frem til dækning af meromkostninger til nye grønnere havnebusser
- 10 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til etablering af infrastruktur til nye grønnere havnebusser
- 1,5 mio. kr. i service i 2018 og 2019 til meromkostningerne til miljøvenligt brændstof til de nuværende havnebusser **Æ8**]

Fjernbusterminal

[Parterne er enige om, at der bør etableres en fjernbusterminal ved Dybbølsbro Station på baggrund af statens analyse fra februar 2017. En fjernbusterminal vil sikre langt bedre forhold for fjernbuspassagererne og flytte fjernbusserne fra de nuværende holdsteder ved Ingerslevsgade, Bernstorffsgade og Valby Station. Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen skal indlede dialog med staten om mulig organisering og finansiering af en fjernbusterminal, og at sagen skal indgå i overførselssagen 2017-2018 **H6**].

Bedre sammenhængende service og sagsbehandling – hotline for sagsbehandlere

[Parterne er enige om at styrke Borgerrådgiverens arbejde med at sikre helhedsorienteret sagsbehandling, udbrede viden og erfaring om god og effektiv borgerbetjening og sagsbehandling.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i service i 2018-2019 til hotline for sagsbehandlere for bistand om sagsbehandling og borgerbetjening **Æ9**]

Teknik og Miljø

Forberedelse af skybrudsprojekter

[For at kunne gennemføre i alt 300 skybrudsprojekter er der nedsat et sekretariat til koordinering og styring af projekterne. Parterne er enige om at videreføre sekretariatsbetjeningen af skybrudsarbejdet.

Der afsættes:

- 6,4 mio. kr. årligt i anlæg i 2018–2021 til skybrudsplanlægning **Æ10**]

Drift og vedligehold af Nordhavnsvej

[Nordhavnsvej skal forbinde Helsingørmotorvejen med Nordhavn og ibrugtages i 2018. Der afsættes midler til drift af tunnelen, trafikal overvågning og vedligehold af strækningen. Der er ligeledes afsat midler til drift af en række mindre følgeanlæg tilknyttet til Nordhavnsvejen, herunder en cykelsti, en cykelbro, forplads ved Ryparken Station, samt en lokal vej ved Strandvænget.

Der afsættes:

- 17,4 mio. kr. i service i 2018 og frem til drift og vedligehold af Nordhavnsvejen og en række mindre følgeanlæg **Æ11**]

Verserende sag

[For at sikre rettidig og forsvarlig håndtering af eventuelle økonomiske udfordringer følger Københavns Kommune løbende op på problemområder. Parterne er enige om, at det er nødvendigt at afsætte midler til at afdække økonomiske risici. Midlerne afsættes i en pulje under Økonomiudvalget.

Parterne noterer sig, at Borgerrepræsentationen har pålagt den ansvarlige forvaltning at undersøge mulighederne for at tilvejebringe finansiering til udfordringerne indenfor egen ramme, men stillingtagen hertil afventer afklaring af den endelige udfordring. Eventuelle overskydende midler tilbageføres tilbage til kassen **Æ174 (fortrolig)**.

Flytning til Kraftværksvej – varige driftsmidler til huslejeforhøjelse

[Metroselskabet skal anvende Teknik- og Miljøforvaltningens driftsplads Strømmen ifm. etablering af metroen til Sydhavnen. Teknik- og Miljøforvaltningen skal derfor flytte driftspladsen til Kraftværksvej, hvilket medfører højere huslejudgifter.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og frem til forhøjet husleje på den nye driftsplads **Æ12]**

Afledt drift til BLOX byrum og Carlsberg Stationsforplads

[Kommunen har ifm. etableringen af BLOX modtaget hhv. en cykelbro, en legeplads og en havnepromenade. Herudover har kommunen overtaget stationsforpladsen ved Carlsberg Station. Parterne er enige om at afsætte midler til drift og vedligehold af anlæggene.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og 2,2 mio. kr. i 2019 og frem til afledt drift til byrum ved BLOX
- 0,6 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledt drift til Carlsberg Stationsforplads

Parterne noterer sig, at det indgår i aftalen med Realdania, at fonden donerer et engangsbeløb til kommunen svarende til 50 års drift af bolværk og 10 års drift af havnepromenaden. Når det endelige beløb til drift er fastlagt lægges donationen i kassen **Æ13]**.

Afledt drift til gul betalingszone

[Parterne er enige om at afsætte midler til afledt drift af ny gul betalingszone bl.a. til renhold, vejvedligehold samt vintertjeneste på de private fællesveje, som kommunen overtog ved etableringen af gul zone.

Der afsættes:

- 8,7 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledt drift af ny gul betalingszone **Æ14]**

Hastighedsdæmpende foranstaltninger i byrummet

[Politiets Efterretningstjeneste (PET) vurderer det aktuelle terrortrusselsniveau i København til at være "alvorlig". PET har anbefalet konkrete foranstaltninger, der skal minimere risikoen for et terrorangreb med et tungt køretøj. Parterne er enige om at afsætte midler til hastighedsdæmpende foranstaltninger i byen.

Der afsættes:

- 5,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2017 til udvikling af forstærket byrumsinventar samt udskiftning, beklædning og maling af betonklodser
- 1 mio. kr. i service i 2018 og frem til afledte driftsudgifter **Æ15]**

Toiletter i Nordhavn

[Københavns Kommune har modtaget to toiletter i Nordhavn fra By og Havn. Modtagelsen af de to toiletter er betinget af, at der afsættes midler til afledt drift af toiletterne.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i service i 2018 og 0,4 mio. kr. i 2019 og frem til drift **Æ16]**

Håndtering af strukturel ubalance på parkeringsindtægter

[Ved nedlæggelse af parkeringspladser påføres kommunen et indtægtstab, som modsvares af et fald i statens modregning af parkeringsindtægter i kommunens bloktilskud. Parterne er enige om at afsætte kompenserende servicemåltal til området. Parterne er enige om, at Banevingen og Vingelodden tages ud af gul zone og økonomien afholdes inden for Teknik - og Miljøforvaltningens egen ramme.

Der afsættes:

- 8,2 mio. kr. i servicemåltal i 2018 og frem som kompensation for nedlagte parkeringspladser **Æ17, F1]**

Fastholdelse af nedsættelse af byggesagsgebyrer

[I budget 2016 blev der afsat 15 mio. kr. til at sænke timetaksten på byggesager generelt. Der forventes en øget mængde af byggesager i 2018, hvilket medfører merudgifter på byggesagsområdet. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til at fastholde nedsættelsen af byggesagsgebyret.

Der afsættes:

- 5,3 mio. kr. i service i 2018 og frem **Æ18]**

Cykelpakke

Med budget 2018 ønsker parterne at fortsætte det høje ambitionsniveau, når det kommer til investeringer i cykelinfrastrukturen. Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer.

Der afsættes:

- [6,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til etablering af cykelstier på Indiakaj
- 0,1 mio. kr. i service i 2020 og frem til afledt drift af cykelstier

- 0,1 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020 og frem som kompensation for tabte parkeringsindtægter **Æ19, F2]**
- [25,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til etablering af første etape af projektet Nordre Frihavnsgade som cykelgade
- 0,1 mio. kr. i service i 2021 og 0,2 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift af cykelgaden **Æ20]**
- [1,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en foranalyse af en cykel- og gangbro fra Svanemøllens Kaserne til Sankt Kjelds Kvarter **Æ21]**
- [9,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til medfinansiering af cykelparkering ved Reventlowsgade
- 0,2 mio. kr. i service i 2019 og 0,3 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift **Æ22]**
- [3,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til medfinansiering af mindre konstruktion for cykelparkering ved Vanløse Station
- 1,0 mio. kr. i service i 2021 og frem til afledt drift **Æ23]**
- [2,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til forbedring af krydset mellem Rantzausgade og Nørrebro-ruten
- 0,1 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og frem som kompensation for tabte parkeringsindtægter **Æ24, F3]**

Parterne noterer sig, at DSB bidrager med 50 pct. af projekterne ved Hovedbanegården og Vanløse Station.

Skybrudspakke – Byrum og bynatur

I forbindelse med skybrudssikring af byen er der mulighed for at genetablere de opgravede byrum som grønne, rekreative åndehuller. Parterne er enige om at afsætte midler til tre grønne byrum.

Der afsættes:

- [25,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til byrum i Karens Minde Aksen
- 0,2 mio. kr. i service i 2021 og 1,3 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift og vedligehold **Æ25]**
- [6,9 mio. kr. i anlæg i 2018-2019 til byrum ved Kulbanevej
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift og vedligehold **Æ26]**
- [21,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2018–2023 til byrum i Fredens Park
- 1,1 mio. kr. i service i 2024 og frem til afledt drift og vedligehold **Æ27]**

[Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder forslag til skybrudsprojekt samt udvidelse af skolekapaciteten i Hans Tavsens Park til overførselssagen 2017-2018 **H7]**.

Smedetoften – tryghedsfremmende byrum

[Parterne er enige om, at der skal skabes et åbent og sammenhængende torv ved Smedetoften i Bispebjerg.

Der afsættes:

- 10,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021 til anlæg af torv og byrum langs Smedetoften

- 0,5 mio. kr. i service i 2020 og 1,0 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift **Æ28]**

Bemandet legeplads i Kulbanekvarteret

[Parterne er enige om, at der skal anlægges en bemandet legeplads i Kulbanekvarteret. Legepladsen vil bestå af indendørsfaciliteter som lege- og møderum og toiletter. Der etableres et udeareal med legeredskaber, og legepladsen bemannes.

Der afsættes:

- 7,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til etablering af bemandet legeplads i Kulbanekvarteret
- 1,6 mio. kr. i service i 2018, 3,0 mio. kr. i 2019 og 2,9 mio. kr. i 2020 og frem til drift og bemanning **Æ29]**

Bellahøj Friluftsscene

[Bellahøj Friluftsscene er nedslidt, og parterne er enige om at afsætte midler til at gennemføre en række fysiske forbedringer af trapper, siddepladser og scenegulvet. Herudover etableres der mulighed for overdækning samt opbevaring af sceneudstyr.

Der afsættes:

- 6,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til genopretning af Bellahøj Friluftsscene
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og 0,2 mio. kr. i 2020 og frem til drift **Æ30]**

Trafikpakke Nørrebro

[Parterne ønsker med Trafikplan Indre Nørrebro at afhjælpe de trafikale udfordringer i Blågårdsgadekvarteret og på Guldbergsgade samt skabe bedre forhold for bløde trafikanter.

Der afsættes:

- 10,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til Trafikplan Indre Nørrebro
- 0,4 mio. kr. i service i 2019 og 0,7 mio. kr. i 2020 og frem til vedligehold og drift
- 0,8 mio. kr. i anlæg i 2018 til trafiksanering af Guldbergsgade
- 0,1 mio. kr. i service i 2018 og frem til vedligehold og drift **Æ31]**

Partnerskabstræer

[Parterne enige om at afsætte midler til indkøb af partnerskabstræer. Kommunen leverer træerne, mens modtageren har ansvaret for at plante og passe træet.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i anlæg i 2018 i størrelsesordenen 750 træer **Æ32]**

Grundkapital til opførelse af ungdomsboliger

[Siden 2011 er der afsat mere end 1,1 mia. kr. (1,4 mia. inklusive grundkøbslån) til 6.000 nye almene boliger i København. Parterne enige om at afsætte yderligere midler til byggeriet af 120 nye almene ungdomsboliger.

Der afsættes:

- 20,0 mio. kr. i finansposter i 2018 til grundkapital **F4]**

Boliger

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen med inddragelse af Teknik- og Miljøforvaltningen forud for Kommuneplan 2019 skal afdække sammensætningen af boligmassen og de forskellige ejerformer. Herunder afdækkes positive og negative konsekvenser ved at hæve andelen af almene boliger i København samt forventede byggemuligheder og tilgængelige grunde, afledte boligsociale og økonomiske konsekvenser og konsekvenser for koncentrationen af almene boliger i byen. Parterne er enige om, at København skal være en blandet by med en blandet boligmasse, og at 25 pct.-reglen anvendes i alle de lokalplaner, hvor det er muligt **H8]**.

[Frikommuneforsøget om flere billige boliger og fleksible boligløsninger forventes herudover at have betydning for, hvilke løsninger kommunen kan pege på for at øge antallet af billige boliger. Desuden forventes den nye Hovedaftale med de almene boligselskaber for perioden 2018-2021 at kunne videreføre de muligheder, som den eksisterende hovedaftale indeholder. Parterne er derfor enige om, at Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningen frem mod budget 2019 afdækker mulighederne i regi af frikommuneforsøget og genforhandling af Hovedaftalen med BL's 1. kreds for etablering af billige boliger og fleksible boligløsninger til Socialforvaltningens målgrupper **H9]**.

Byskov Selinevej - færdiggørelse

[Første etape af den nye byskov ved Selinevej er etableret. Parterne er enige om at afsætte midler til etablering af anden etape af projektet.

Der afsættes:

- 4,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til at færdiggøre byskoven på Selinevej
- 0,1 mio. kr. i service i 2018 og 0,2 mio. kr. i 2019 og frem til vedligehold, drift og renhold **Æ33]**

Sikker skolevej – pulje

[Parterne er derfor enige om at afsætte midler til sikre skoleveje. Midlerne afsættes som en 2-årig pulje, der udmøntes af Teknik- og Miljøudvalget.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. årligt i anlæg i 2018-2019 **Æ34]**

Parkering 10-meterzone

[Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere flere parkeringsmuligheder for både cykler og biler via en udnyttelse af undtagelsesbestemmelser i færdselsloven om 10-meterzoner.

Der afsættes:

- 2,2 mio. kr. i anlæg i 2018 til etablering af fx bil- eller cykelparkering
- 0,1 mio. kr. i service i 2019 og frem til afledt drift **Æ35]**

Foranalyse af stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området

[Ved lokalplanlægningen i området er der indgået udbygningsaftaler med grundejerne om medfinansiering af en stiforbindelse mellem Grønttorvet og F.L. Smidth-området. Parterne er enige om at afsætte midler til en foranalyse af stiforbindelsen.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til en foranalyse af stiforbindelsen **Æ36]**

Øget tilgængelighed for borgere med nedsat funktionsevne

[Manglende ramper og ujævn belægning hæmmer tilgængeligheden i byen for borgere med nedsat funktionsevne. Parterne er enige om at afsætte midler til at fjerne eller udbedre barrierer på to udvalgte ruter.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til Voldgaderuten
- 2,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til Sjællandsgaderuten **Æ37]**

Øget belysning i Amager Strandpark

[Parterne er enige om at opsætte belysning langs Amager Strand Stien med henblik på at øge trygheden i området.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til belysning af Amager Strand Stien
- 0,1 mio. kr. i service fra 2019 og frem til afledt drift **Æ38]**

Trafiklegeplads på Formosavej

[Der etableres en trafiklegeplads på Formosavej med fokus på færdsel i trafikken og med forskellige legeelementer, opholdsmuligheder og beplantning. Legepladsen udvikles i samarbejde med lokalområdet.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til anlæg af trafiklegepladsen
- 0,2 mio. kr. i service i 2019 og 0,4 mio. kr. i 2020 og frem til afledt drift **Æ39]**

Sagsbehandlingstider – lokalplaner

[Københavns vækst medfører et stigende behov for at få udviklet både nye lokalplaner og tillæg til eksisterende lokalplaner. Parterne er enige om, at det er centralt for byherre og erhvervslivet i København at have klare rammer for arbejdet med lokalplanlægningen i form af servicemål for hele lokalplansprocessen, herunder det samlede tidsforbrug. For at sikre hurtig sagsbehandling er parterne enige om, at der skal udarbejdes servicemål for sagsbehandlingstiden for udarbejdelse af hele lokalplanprocessen. Parterne er herudover enige om at arbejde for at sagsbehandlingstiden på lokalplanerne differentieres efter kompleksiteten i sagerne, så lokalplansager uden kommuneplanstillæg kan gennemføres hurtigere **H10**].

Lundehustorvet

[Parterne er enige om at anlægge et nyt torv i Ryparken-Lundehus, der giver bedre forhold for fodgængere og inviterer til ophold, aktiviteter og lokale events.

Der afsættes:

- 2,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til projektering af nyt torv ved Ryparken-Lundehus **Æ40**]

Åbning af parkeringspladser på kommunale institutioner

[Med overførselssagen 2016-2017 blev det besluttet at åbne op for privat parkering på 400 kommunale parkeringspladser. Åbningen af pladserne er dyrere end forudsat, og parterne er enige om at afsætte ekstra midler til åbning af de resterende 180 parkeringspladser.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i service i 2018 til opsyn og vedligehold af åbne kommunale parkeringspladser **Æ41**]

Afledt drift til omdannelse af parkeringspladser til grønne byrum og cykelparkering

[I budget 2016 blev det besluttet at nedlægge et antal parkeringspladser, som anvendes til grønne byrum og cykelparkering. Parterne er enige om at afsætte midler til afledt drift.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. i service i 2020 og 0,7 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift i Nybrogade
- 0,5 mio. kr. i service i 2021 og 0,8 mio. kr. i 2022 og frem til afledt drift i Rømersgade og Linnegade
- 0,6 mio. kr. i servicemåltal i 2019 og 3,5 mio. kr. i 2020 og frem som kompensation for tab af parkeringsindtægter **Æ42, F5**]

Erhverv

[Siden 2011 har københavnske virksomheder skabt mere end 22.000 nye private arbejdspladser. Parterne er enige om, at der skal være gode rammer for fortsat at skabe vækst og arbejdspladser til københavnernes. Københavns Kommune har i 2014 nedsat et Erhvervsråd med repræsentanter fra virksomheder, uddannelsesinstitutioner og organisationer, som rådgiver kommunen om tiltag, der kan sikre, at København er i front i den internationale konkurrence om investeringer, erhvervsudvikling og arbejdspladser. Parterne er enige om i regi af Københavns Erhvervsråd at nedsætte en task force, som skal gennemgå virksomhedernes erhvervsvilkår, herunder samspil med de kommunale myndigheder, og fremlægge konkrete forslag til indsatser og forbedringer forud for forhandlingerne om budget 2019 **H11**].

Ren by- og nattelivspakke

[Parterne er enige om, at København skal være en ren by uden skrald i gaderne, ligesom parterne er enige om at begrænse generne fra nattelivet. Parterne er enige om at afsætte midler til en række indsatser, der skal sikre et renere og pænere København med mere balance i nattelivet.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til reovering af toiletter
- 1,3 mio. kr. i service i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019 og frem til løbende vedligehold og reparationer
- 0,6 mio. kr. i service i 2018-2021 til videreførelse af bevillingspraksis
- 1,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til digital understøttelse af bevillingsprocessen
- 0,1 mio. kr. i service i 2020-2021 til digital understøttelse af bevillingsprocessen
- 0,1 mio. kr. i service i 2018-2021 til videreførelse af samarbejdsforum for nattelivet i København
- 1,6 mio. kr. i service i 2018-2021 til fortsættelse af støjvagten
- 1,0 mio. kr. i service i 2018-2021 til ny støjvagtpraksis
- 1,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til renhold og spuling
- 2,1 mio. kr. i anlæg i 2018 til udskiftning af affaldskurve
- 3,1 mio. kr. i service i 2018 og 4,2 mio. kr. i 2019 og frem til hyppigere tømning af affaldskurve **Æ43**]

Børn og unge

Baldersgade til daginstitutioner – finansiering af tabt salgsindtægt

[I budget 2017 indgik bl.a. et forudsat salg af Baldersgade 24. Ejendommen kan imidlertid huse en ny daginstitution med plads til 10-11 dagtilbudsgrupper og mindske kapacitetsudfordringerne på Nørrebro. Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af manglende indtægter fra salg af ejendommen.

Der afsættes:

- 46,7 mio. kr. i mindreindtægter fra anlæg i 2018 til finansiering af forudsat salg af Baldersgade 24 **Æ44**]

Ny kapacitet på daginstitutionsområdet

[Det stigende børntal i København medfører behov for at øge kapaciteten på daginstitutionsområdet. For at imødekomme behovet er parterne enige om at afsætte midler til både etablering af daginstitutioner, planlægningsbevillinger til nye daginstitutioner og køb af nøglefærdige daginstitutioner.

Der afsættes:

- 60,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til etablering af daginstitution med 10 grupper i Ørestad Syd
- 0,4 mio. kr. i service fra 2020 og frem til vedligehold af daginstitution i Ørestad Syd
- 33,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2020 til etablering af en daginstitution med 5 grupper i Ørestad Syd
- 0,2 mio. kr. i service fra 2020 og frem til vedligehold af daginstitution i Ørestad Syd
- 3,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til planlægningsmidler til 22 nye daginstitutionsgrupper frem mod 2022
- 357,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2022 til køb af 68 nøglefærdige daginstitutionsgrupper i Amager/Ørestad, Valby/Vesterbro og Nørrebro
- 40,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021 til restfinansiering af 15 nøglefærdige daginstitutionsgrupper **Æ45]**

Tidlig opstart af 63 daginstitutioner

[Der er behov for at etablere midlertidige løsninger, såfremt pasningsgarantien på daginstitutionsområdet skal overholdes. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til tidlig opstart af dagtilbudsgrupper i midlertidige løsninger.

Der afsættes:

- 88,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til pavilloner til tidlig opstart af 63 daginstitutioner **Æ46]**

[Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen skal udarbejde status for behovet for tidlig opstart i overførselssagen 2017-2018. Herudover er parterne enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen ifm. overførselssagen 2017-2018 skal fremlægge analyse af, hvordan kapaciteten i de eksisterende daginstitutioner udnyttes mest optimalt **H12]**.

Puljer til kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger

[Parterne er enige om at afsætte midler i to puljer til hhv. kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger i forbindelse med opstart på skoler, fritids- og daginstitutioner og kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger på specialområdet.

Der afsættes:

- 15,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til afhjælpnde foranstaltninger på skoler samt fritids- og daginstitutioner

- 9,8 mio. kr. i anlæg i 2018 til kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger på specialområdet **Æ47**]

40 specialpladser på Lundehusskolen

[For at imødekomme stigende efterspørgsel er parterne enige om at afsætte midler til etablering af 40 nye kategori 3 - specialskolepladser på Lundehusskolen til børn med autisme og ADHD.

Der afsættes:

- 37,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til ombygning af gymnastik, omklædning og værksteder til to etager i specialklasserækken

Parterne er enige om, at etableringen af de 40 specialskolepladser koordineres med den igangværende helhedsrenovering af skolen **Æ48**].

Fensmarkskolen – udvidelse af skolens kapacitet

[Parterne er enige om at afsætte midler til en screening af muligheder for en udvidelse af specialpladskapaciteten med 28-33 kategori 4 pladser på Fensmarkskolen, som kan danne grundlag for en dialog med fonde om ekstern medfinansiering.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018

Parterne er endvidere enige om, at kommunal medfinansiering drøftes i kommende budgetforhandlinger, såfremt der er mulighed for ekstern medfinansiering **Æ49**].

Planlægningsbevilling til ny skolekapacitet i Ørestad Syd

[Området i Ørestad Syd oplever fortsat vækst, og de eksisterende skoler forventes fuldt belagt i 2023. Med overførselssagen 2016-2017 blev der bevilget midler til køb af grund i området til at imødegå det fremtidige behov, og en anvendelig grund er lokaliseret. Parterne er enige om at afsætte midler til planlægningen af ny skolekapacitet på grunden.

Der afsættes:

- 14,1 mio. kr. i anlæg i 2018 til en planlægningsbevilling

Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsudvalget senest i overførselssagen 2017-2018 skal tage stilling til skoletypen under hensyntagen til, hvad der bedst vurderes at løse kapacitetsbehovet i området. Udvalget forelægger tre scenarier samt en række tilvalgsscenerier:

- En selvstændig skoleenhed med fire skolespor
- En firesporet skole som udbygning af Kalvebod Fælled Skole

- En skole, der bygges som en basisskole til og med 5. klasse. Kalvebod Fælled Skole bygges til 0-5. klasse og Ørestad Skole ombygges til en overbygningsskole
- Tilvalgsscenarioer omfatter madskole, idrætshal og ungemiljø

De afsatte midler er tilstrækkelige til at finansiere planlægningsbevilling til det mest omfattende scenarie og tilvalgsscenarioer. Parterne er enige om, at vælger Børne- og Ungdomsudvalget en model, der indebærer en mindre planlægningsbevilling end det afsatte, tilfalder de overskydende midler kassen **Æ50**].

Skolen i Sydhavnen – 1 spor, 12 daginstitutionsgrupper og 112 fritidspladser

[I budget 2016 blev der afsat en planlægningsbevilling til skole- og dagtilbudskapacitet i Sydhavnen. Parterne er enige om at afsætte midler til at udvide Skolen i Sydhavnen med 1 spor, 112 fritidspladser og samtidig opføre 12 daginstitutionsgrupper i forbindelse med den nye skolebygning.

Der afsættes:

- 200,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til udvidelse af Skolen i Sydhavnen med 1 spor, 112 fritidspladser og 12 daginstitutionsgrupper
- 2,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til udendørs idrætsfaciliteter på den grønne kile **Æ51**]

Lokalinddragelse vedr. ny skole i Sydhavnen

[Parterne er enige om at afsætte midler til køb af grund og byggeret som en del af grundkøbspuljen til etablering af tre skolespor inkl. fritidspladser i Sydhavnen. Parterne er endvidere enige om at afsætte midler til lokal inddragelse og borgerdialog om sporudvidelsen.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i anlæg i 2017 til lokalinddragelse og borgerdialog om, hvorvidt de tre nye spor på grunden skal etableres som en selvstændig 3-sporet skole eller som en afdeling af Skolen i Sydhavnen med henblik på at dække kapacitetsbehovet i den nybyggede del af Sydhavnen

Parterne noterer sig, at skolen skal stå færdig i 2022. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil senest med overførselssagen 2017-2018 søge om en planlægningsbevilling på baggrund af indstilling om skolestruktur og tilvalgsscenarioer med tilhørende pædagogisk grundlag med henblik på, at planlægningsprocessen kan igangsættes umiddelbart efter **Æ52**].

Skolen ved Sundet – 1 spor og 112 fritidspladser

[I overførselssagen 2016-2017 blev der afsat en planlægningsbevilling til at undersøge om Skolen ved Sundet kan udvides. Parterne er enige om at afsætte midler til en udvidelse, som også omfatter udearealer og klimasikring.

Der afsættes:

- 154,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2022 til udvidelse med 1 spor og 112 fritidspladser

Parterne er enige om, at Byggeri København og Teknik- og Miljøforvaltningen fortsætter dialogen om udformningen af byggeriet mhp. at sikre hensigtsmæssige løsninger for skolen, bedst mulig udnyttelse af grunden og reduktion af anlægsprojektets omkostninger frem mod primo 2018. Eventuelle frigjorte midler tilfalder kassen **Æ53**].

Udvidelse af kapaciteten omkring Blågård Skole og Nørrebro Park Skole

[Blågård Skole og Nørrebro Park Skole har en betydelig tilvækst i elevtallet og optager flere spor, end skolerne er bygget til at rumme. Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder forslag til skybrudsprojekt samt udvidelse af skolekapaciteten til overførselssagen 2017-2018 **H13**].

Planlægningsbevilling til ny placering af 10. klasser fra Vesterbro Ny Skole

[Optaget til Vesterbro Ny Skole vokser, og der er behov for at relokalisere 10. klassecenter Vest. Parterne er enige om, at 10. klasserne placeres i Vesterbro Bibliotek og Kulturhus, og der lånes faglokaler og andet på de nærliggende folkeskoler.

Der afsættes:

- 1,1 mio. kr. i anlæg i 2017 til planlægningsbevilling og lokal inddragelse vedrørende relokalisering af 10. klassecenter Vest

Løsningen skal godkendes i Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur- og Fritidsudvalget **Æ54**].

Skolearealplan

[Parterne er enige om at sikre arealer i tide til nye skolespor til byens skolebørn i nye byudviklingsområder, såvel som i øvrige byområder med tilvækst i antallet af skoleelever.

Skolerne på Nørrebro har en betydelig elevtilvækst og optager i dag allerede flere klasser, end skolerne kan rumme. Det forventes, at der er brug for fem nye skolespor på Nørrebro frem mod 2023. Det har ikke været muligt at finde tilstrækkelige byggegrunde på Nørrebro, og de eksisterende skoler kan ikke udbygges med fem spor.

Parterne er derfor enige om at se på mulighederne for at etablere en ny skole i De Gamles By samt andre steder på Nørrebro **H14**].

Helhedsrenovering af Heibergskolen

[Københavns Kommune har siden 2010 afsat ca. 4 mia. kr. til helhedsrenovering af 60 københavnske folkeskoler. Kun én skole mangler nu at få afsat midler til at blive renoveret. Parterne er enige om at nå i mål med arbejdet med at renovere de københavnske skoler og afsætter midler til at renovere Heibergskolen.

Der afsættes:

- 57,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021 til helhedsrenovering **Æ55]**

Rideklubben og Ballonhangaren

[Parterne noterer sig, at en fond har vist interesse for at købe Ballonhangaren og ridefaciliteterne af staten, istandsætte dette og udleje til Københavns Kommune til brug for rideskolen. Lejekontrakten er uopsigelig frem til år 2046. Parterne er enige om at afsætte midler til huslejeudgifter.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2020, 0,4 mio. kr. i 2021 og 0,7 mio. kr. i 2022 og frem til finansiering af huslejestigning

Parterne er enige om, at deponering for lejemålet på 25,6 mio. kr. i 2020 anvises på lånerammen i budget 2020 **Æ56]**.

Styrket udskoling for alle

[Parterne er enige om, at den københavnske folkeskole skal gøres endnu mere attraktiv for de ældste elever og resultater ved folkeskolens afgangsprøver skal blive bedre, særligt for de fagligt svageste elever. Derudover skal overgangen til ungdomsuddannelserne styrkes, og der skal etableres samarbejder med virksomheder, foreninger og Musikskolen mv.

Der afsættes:

- 40,0 mio. kr. i service i 2018 og 60,0 mio. kr. i service i 2019-2021 bl.a. til følgende initiativer:
  - Intensive læringsforløb for fagligt udfordrede elever
  - Talentcamps og forløb for elever der har brug for flere udfordringer
  - Udskolingslinjer og -profiler på flere folkeskoler
  - Overbygningsskoler for elever i 7. til 9. klasse
  - Udvidelse af Åben Skole og faste partnerskaber med private virksomheder, kulturtilbud, Musikskolen mm.
  - Stærkere brobygning til ungdomsuddannelser gennem bl.a. forløb på erhvervsskolerne
  - Obligatorisk erhvervspraktik og gode praktikpladser
  - Etablering af praktiske værksteder bl.a. i forbindelse med projektopgaven i 9. klasse
  - Styrket forældresamarbejde

Parterne er enige om, at udmøntningen af indsatserne varetages af Børne- og Ungdomsudvalget og sker i dialog med skoler og skolebestyrelser **Æ57**].

Skolelederuddannelse i samarbejde med A.P. Møller Fonden

[Parterne afsætter midler til skolelederuddannelse i samarbejde med Handelshøyskolen BI i Oslo og A.P. Møller Fonden.

Der afsættes:

- 2,0 mio. kr. i service i 2018-2019 og 1,5 mio. i service i 2020 til udvikling og afholdelse af uddannelsen

Parterne forudsætter, at der opnås medfinansiering af A.P. Møller-fonden. Såfremt det ikke er tilfældet, tilfalder de afsatte midler kassen **Æ58**].

Efteruddannelse af det pædagogiske personale i sprogstimulering og sprogvurdering

[Parterne er enige om at afsætte midler til en to-dages efteruddannelse af alle pædagoger i Børne- og ungdomsforvaltningen i sprogstimulering og sprogvurdering.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i service 2018 og 2019 til efteruddannelse **Æ59**]

Skolehave, plejecenter og daginstitution på kommunalt areal på Islands Brygge

[Parterne er enige om, at der udarbejdes en helhedsplan som muliggør både en ny skolehave, daginstitution og plejecenter på den kommunale grund Artillerivej 69H med henblik på at indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2017-2018. Kommuneplanen ændres til at omfatte dette formål **H15**].

Madskole på Ellebjerg Skole

[Parterne er nu enige om at afsætte midler til planlægningen af madskole på Ellebjerg Skole.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. i anlæg i 2017-2018 til planlægningsbevilling **Æ60**]

Tilbagerulning af sommerferiepasning i 2018

[Parterne er enige om, at alle forældre kan aflevere deres børn i deres faste institution i sommerferien 2018. Der afsættes midler til at tilbagerulle effektivisering af sommerferiepasning af børn i daginstitutioner.

Der afsættes:

- 12,7 mio. kr. i service i 2018 til tilbagerulning af sommerferiepasning i 2018 **UE26**]

Videreførelse af Klima Ambassadør Uddannelsen

[Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre Klima Ambassadør Uddannelsen.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i service i 2018-2021 til at videreføre Klima Ambassadør Uddannelsen **Æ61]**

Pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger

[Parterne er enige om, at kommunens tilsyn med private pasningsordninger skal have et større fokus på udviklingen af det pædagogiske arbejde. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til at supplere det eksisterende tilsyn med en pædagogisk udviklingsdel.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i service i 2018-2021 til styrket pædagogisk tilsyn med private pasningsordninger **Æ62]**

Udvidet åbningstid på klubber

[Børne- og Ungdomsudvalget har afsat midler til udvidet åbningstid i ungdomsklubber med mange udsatte unge (sociale normeringer) samt til udvidet åbningstid i udvalgte fritids- og juniorklubber for resten af 2017. Parterne enige om at afsætte midler til at videreføre tiltagene.

Der afsættes:

- 15,6 mio. kr. i service i 2018 til at videreføre udvidet åbningstid i overensstemmelse med Børne- og Ungdomsudvalgets initiativ **Æ63]**

[Parterne er optaget af, at unge med risikoadfærd benytter sig af tilbud, der har positive og kriminalitetsforebyggende effekter. Parterne er enige om, at Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Socialforvaltningen forud for budget 2019 analyserer, hvordan fritidstilbud bedst muligt kan understøtte målsætningerne **H16]**.

Skolen ved Sundet – finansiering til helhedsrenovering

[Der er 22,2 mio. kr. i overskud fra renovering af Peder Lykke Skolen og Amager Fælled Skolen. Midlerne indgår som finansiering i aftalen. Skolen ved Sundet har behov for ekstra 20,8 mio. kr. for, at renoveringen kan leve op til Slots- og Kulturstyrelsens fredningskrav. Parterne er enige at afsætte midler hertil.

Der afsættes:

- 20,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2021 til manglende finansiering af helhedsrenoveringen af Skolen ved Sundet **Æ64]**

Kultur og fritid

Hovedbiblioteket - nyt varme- og ventilationsanlæg

[Parterne er enige om at afsætte midler til at udskifte varme- og ventilationsanlæggene på Hovedbiblioteket samt udbedre skader på taget forårsaget af de eksisterende tekniske anlæg **Æ175 (fortrolig)**].

EM i herrefodbold i København 2020

[Ved EM i herrefodbold i 2020 skal fire kampe afvikles i København. Parterne er enige om, at Københavns Kommune bidrager til arrangementet.

Der afsættes:

- 8,2 mio. kr. i service i 2020 i tilskud til DBU
- 0,5 mio. kr. i service i 2019 og 1,6 mio. kr. i 2020 til aktiviteter i forhold til at gøre EM 2020 til en københavnerebegivenhed og styrke fodbolden som foreningsidræt
- 7,8 mio. kr. i service i 2020 til bl.a. areal- og trafik håndtering, renhold, trafikal kommunikation mm. **Æ65]**

VM i herrehåndbold 2019

[VM i herrehåndbold afvikles den 11.-27. januar 2019, hvoraf en række kampe afvikles i Royal Arena. Dansk Håndbold Forbund har ansøgt Københavns Kommune om et tilskud, som bl.a. skal dække aktiviteter i regi af "Håndbolden tilbage til København". Parterne er enige om at afsætte midler til tilskuddet.

Der afsættes:

- 8,5 mio. kr. i service i 2019 i tilskud til DHF **Æ66]**

Copenhagen 2021

[I anledning af Copenhagen Prides 25 års jubilæum i 2021 har foreningen Happy Copenhagen ansøgt om kultur- og menneskerettighedsbegivenheden WorldPride og sportsbegivenheden EuroGames afvikles i København. Begivenhederne afvikles som én megaevent Copenhagen 2021. Værtsbyerne for WorldPride 2021 og EuroGames 2021 ventes offentliggjort i hhv. oktober 2017 og marts 2018. Parterne er enige om at afsætte midler til forberedelsesfasen.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2018 **Æ67]**

[Såfremt København får tildelt værtsskabet til ét eller begge arrangementer er parterne enige om, at økonomiforvaltningen i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen afklarer scenarier for kommunes økonomiske bidrag til afviklingen af arrangementerne, og afsøger muligheder for fondsfinansiering mv. frem mod overførselssagen 2017-2018 **H17]**.

Events

[Parterne er enige om, at der også fremadrettet skal arbejdes for at tiltrække store sports - og kulturbegivenheder (megaevents) til København, som kan bidrage til at skabe vækst og arbejdspladser. Med aftalen om budget 2018 afsættes der midler til flere større sports- og kulturevents i de kommende år. Parterne er enige om, at Kultur- og Fritidsforvaltningen og Økonomiforvaltningen arbejder videre med at formulere en ny struktur for strategisk tiltrækning og medfinansiering af megaevents i København og at den nuværende Copenhagen Eventures styregruppe i den forbindelse nedlægges. Oplæg til ny struktur forelægges Økonomiudvalget i foråret 2018 **H18**].

Udstillinger og åbning af Københavns Museum

[Med budget 2015 blev der afsat midler til at flytte Københavns Museum til Stormgade. Der er indhentet tilsagn om eksternt finansiering for 18,4 mio. kr., og der forventes tilsagn om yderligere 3,1 mio. kr. hos eksterne fonde. Parterne er enige om at afsætte medfinansiering af udstillingsproduktionen til Københavns Museum.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til udstillinger
- 1,3 mio. kr. i finansposter i 2018 til udstillinger

Parterne er enige om, at de afsatte midler er betinget af, at den forudsatte eksterne medfinansiering af projektet realiseres **Æ68, F6**].

Kampsportens Hus

[Med budget 2016 blev der afsat midler til planlægning og udvikling af Kampsportens Hus på Skodagrunden. Kultur- og Fritidsforvaltningen er i dialog med flere fonde om medfinansiering af projektet. Parterne er enige om at afsætte midler til medfinansiering af Kampsportens Hus.

Der afsættes:

- 44,6 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2021 til Kampsportens Hus
- 9,1 mio. kr. i finansposter i 2018 vedrørende finansiering
- 4,9 mio. kr. i service fra 2021 og frem til drift og vedligehold

Parterne noterer sig, at der forventes afklaring om fondsfinansiering ultimo 2017. Parterne er enige om, at de afsatte midler er betinget af, at den forudsatte eksterne medfinansiering af projektet realiseres **Æ69, F7**].

Renovering og modernisering af Ryparkens Idrætsanlæg

[I budgetaftalen for 2017 blev der afsat en planlægningsbevilling til helhedsrenovering af Ryparkens Idrætsanlæg. Parterne er enige om at afsætte midler til en renovering af Ryparkens Idrætsanlæg og etablering af ny bruger- og publikumsadgang.

Der afsættes:

- 52,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 **Æ70**]

Renovering og klimatilpasning af Svanemøllehallen

[I budgetaftalen for 2017 blev parterne enige om at afsætte en planlægningsbevilling til at afdække perspektiverne i en renovering af Svanemøllehallen. Parterne er enige om at afsætte midler til renovering og skybrudssikring af hallen.

Der afsættes:

- 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 **Æ71**]

Københavns Brandvæsens Museumsforening

[For at bevare offentlig adgang til Københavns Brandvæsens Museumsforenings samling er parterne enige om at yde et midlertidigt tilskud til Hovedstadens Beredskab samt stille lokaler til rådighed for udstilling af samlingen på Enghavevej i 2018.

Der afsættes

- 0,3 mio. kr. i service i 2017 og 0,5 mio. kr. i 2018 til flytning, husleje og afledt drift

Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen skal undersøge mulighederne for en økonomisk bæredygtig løsning for at bevare samlingen. Økonomiudvalget forlægges et oplæg forud for budget 2019 **Æ72**].

Demokratiets Hus

[Parterne er enige om at afsætte midler til planlægning og reservationsleje til etableringen af Demokratiets Hus i Kødbyen, Slagtehusgade 6, 1715 København V.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til planlægningsbevilling
- 0,2 mio. kr. i service i 2017 og 0,6 mio. kr. i 2018 til reservationsleje

Parterne er enige om, at huset skal være et attraktivt mødested for bl.a. studerende og ungdomsorganisationer **Æ73**].

Kultur- og fritidstilbud – udløb

[Der er bevillingsudløb i 2018 på en række kultur- og fritidstilbud i Københavns Kommune. Parterne er enige om at videreføre følgende tilbud:

Der afsættes:

- [1,5 mio. kr. i service i 2018, 1,0 mio. kr. i 2019 og 0,6 mio. kr. i 2020-2021 til Cph Volunteers **Æ74**]
- [1,0 mio. kr. i service i 2018-2021 til driftstilskud til Dansk Jødisk Museum **Æ75**]
- [0,7 mio. kr. i service i 2018-2021 til driftstilskud til Københavns drengekor **Æ76**]
- [0,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til udvidet åbningstid på Karens Minde Kulturhus **Æ77**]
- [0,2 mio. kr. i service i 2018-2021 til driftstilskud til den jødiske begravelsesplads **Æ78**]

TAP1 Live

[Som følge af byudviklingen på Carlsberg er TAP1 Live i gang med at genetablere sig i den tidligere spritfabrik på Kløverparken. Parterne er enige om at afsætte midler til foreningen de næste tre år, hvorefter projektet forventes at være selvfinansierende.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i service i 2018, 1,5 mio. kr. i 2019 og 1,0 mio. kr. 2020 til tilskud til TAP1 Live **Æ79**]

Fitforkids 2018-2020

[FitforKids er en landsdækkende frivillig forening, der tilbyder væggtabsforløb til overvægtige børn. Parterne er enige om at afsætte midler til etablering og drift af væggtabshold i otte bydele i regi af FitforKids.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. i service i 2018 og 0,5 mio. kr. i 2019-2020 til FitforKids **Æ80**]

Teaterordning på plejehjem

[Parterne er enige om, at afsætte midler til udvidelse af teaterordning på Københavns pleje- og aktivitetscentre.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2018-2019 **Æ81**]

Det Flydende Foreningshus

[Det flydende foreningshus i Nordhavn kan rumme bl.a. opbevaring af udstyr til sejlsport, sauna og omklædning, og kan danne ramme om bydelens foreningsliv. Parterne er enige om at afsætte midler til medfinansiering af etablering og afledt drift.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til kommunal medfinansiering af Det Flydende Foreningshus
- 0,3 mio. kr. i service i 2018 og 0,6 mio. kr. i 2019 og frem til afledt drift **Æ82]**

Forenings- og aftenskolepakke

[Parterne er enige om at understøtte aktiviteterne i foreninger og på aftenskoler ved at sikre flere og bedre offentlige lokaler samt støtte til private lokaler.

Der afsættes:

- 9,0 mio. kr. i service i 2018-2021 **Æ83]**

Byens Hus i Ørestad

[Prognoserne peger på, at der kommer mere end 20.000 nye københavnere i Amager Vest frem mod 2027. By & Havn opfører et beboerhus kaldet 'Byens Hus' på vegne af de nye grundejere i Ørestad Syd. Parterne er enige om at afsætte midler til medfinansiering, deponering og drift af størstedelen af huset, så Byens Hus kan udvikles som et kombineret beboer- og kulturhus.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til opgradering af Byens Hus
- 2,0 mio. kr. i service i 2021 og frem til afledt drift

Parterne er enige om, at deponeringen i forbindelse med leje af servicearealer på i alt 27,0 mio. kr. i 2021 anvises på lånerammen i 2021 **Æ84]**.

Copenhagen Visitor Service

[Copenhagen Visitor Service leverer service til byens gæster og turismeaktører gennem forskellige former for turistinformation. Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre driften.

Der afsættes:

- 6,9 mio. kr. i service i 2019-2021 til fortsat drift af Copenhagen Visitor Service **Æ85]**

Vagtrundering på Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner

[Kultur- og Fritidsforvaltningen har implementeret selvbetjent åbningstid på en lang række institutioner. For at reducere utryghed og hærværk som følge af de udvidede åbningstider er parterne enige om at afsætte midler til vagtrundering på Kultur- og Fritidsforvaltningens institutioner.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. i service i 2018, 2,0 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020 **Æ86**]

Merudgifter til åbning af Brønshøj Vandtårn

[Med budget 2017 blev der afsat midler til åbning af Brønshøj Vandtårn til kulturelle aktiviteter. Det har efterfølgende vist sig, at der er behov for yderligere midler for at opnå myndighedsgodkendelse. Parterne er derfor enige om at afstætte midler til dette.

Der afsættes:

- 0,9 mio. kr. i anlæg i 2018 til at sikre åbningen af Brønshøj Vandtårn **Æ87**]

Festivalpuljen

[Festivalpuljen yder støtte til en række kulturelle festivaler og idrætsbegivenheder i København. Parterne er enige om at forlænge puljen.

Der afsættes:

- 14,3 mio. kr. i service i 2019 til Festivalpuljen **Æ88**]

Helhedsplan for Kløvermarken – Ketsjersportens hus og omklædningsfaciliteter

[Parterne er enige om at understøtte klubbernes indsats i forhold til at sikre tilstrækkelige faciliteter på både drenge- og pigesiden. Kultur- og fritidsforvaltningen anmodes om at udarbejde en helhedsplan sammen med idrætsforeningerne omkring Kløvermarken, herunder forslag til udvikling af Ketsjersportens Hus, fælles idrætsfaciliteter, klublokaler og omklædningsforhold til begge køn. Helhedsplanen forelægges Økonomiudvalget forud for overførselssagen 2017-2018 **H19**].

Valby Bibliotek, Kulturhus på Toftegårds Plads og Hovedbiblioteket

[Parterne er enige om at afsætte en planlægningsbevilling til flytning af Valby Bibliotek fra Annexstræde til Valby Kulturhus ved Toftegårds Plads. Parterne er ligeledes enige om, at der skal udarbejdes en helhedsplan for Toftegårds Plads i forbindelse med planlægningsfasen.

Der afsættes:

- 17,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til planlægningsbevilling til flytning af Valby Bibliotek og hovedbiblioteket **Æ176 (fortrolig)**]

Jazzhus Montmartre

[Jazzhus Montmartre er et samlingssted for mainstream-jazzen i København. Parterne er enige om at afsætte midler til et driftstilskud til Jazzhus Montmartre.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i service i 2018-2020 til driftstilskud **Æ89]**

Støtte til sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver i København

[Sammenslutningen af Lokalhistoriske Arkiver i København (SLAK) er en samling af mindre historiske arkiver i København. Parterne er enige om at videreføre driftstilskud til SLAK.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i service i 2018-2021 til driftstilskud **Æ90]**

Nyt indgangsparti til Kulturstationen Vanløse

[Parterne er enige om at afsætte midler til et nyt og synligt indgangsparti til Vanløse Kulturstation.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i anlæg i 2018 **Æ91]**

Etablering af nyt udendørs fitnessanlæg

[København har i 2015-2017 anlagt tre udendørs fitnessanlæg i tilknytning til idrætsfaciliteter. Parterne er enige om at afsætte midler til anlægge et nyt udendørs fitnessanlæg.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til en anlægsbevilling til et udendørs fitnessanlæg **Æ92]**

Gratis adgang til pensionister til kommunens museer og kunsthall

[Parterne er enige om at afsætte midler, så pensionister får gratis adgang til Københavns Museum, Thorvaldsens Museum og Nicolai Kunsthall.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2018 til dækning af indtægtstab ved pensionistrabatter **Æ93]**

Interactive Denmark

[Interactive Denmark er et nationalt klyngesekretariat for kreative digitale erhverv, som bl.a. understøtter virksomheder inden for computerspil og andre digitale indholdsproducenter. Københavns Kommune har ydet et årligt tilskud på 2 mio. kr. siden 2013. Parterne er enige om at fortsætte tilskuddet til Interactive Denmark.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i service i 2018 **Æ94]**

Dansk kinesisk samarbejde om innovationscenter

[Parterne enige om at afsætte midler til et dansk-kinesisk samarbejde om innovationscenter.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2018-2021 **Æ95]**

Filmfonden

[Copenhagen Film Funds bevilling udløber i 2017, og parterne er enige om at afsætte midler til fonden med henblik på at fortsætte arbejdet med at tiltrække nye internationale produktioner og styrke processen frem mod en større national strategi på området.

Der afsættes:

- 8,0 mio. kr. i service i 2018 til Copenhagen Film Fund

Parterne er enige om, at de afsatte midler til Copenhagen Film Fund gives i forventning om, at Region Hovedstaden og/ eller andre kommuner eller private parter bidrager med minimum et tilsvarende beløb til finansieringen af Copenhagen Film Fund i løbet af 2018, samt at de bidragsydende parter i fællesskab har udarbejdet en resultatkontrakt/ strategi for en fremtidssikring og udvikling af Copenhagen Film Fund som betingelse for tildelingen af midler **Æ96]**.

Støtte til Creative Business Cup

[Creative Business Cup arbejder med at udvikle det Københavnske start-up miljø og afholder årligt en større iværksætterkonkurrence. Parterne er enige om at afsætte midler hertil.

Der afsættes

- 0,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til støtte til Creative Business Cups virksomhedskonkurrence **Æ97]**

Screen Base Copenhagen

[Parterne er enige om at afsætte midler til opstartstilskud til et fysisk film- og mediemiljø i København under navnet Screen Base Copenhagen.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. i service i 2018 **Æ98]**

Vandkulturhus og foreningsfacilitet på Papirøen

[Med budget 2017 blev der afsat midler til planlægningsbevilling, arkitektkonkurrence samt køb af byggeret til svømmefacilitet med foreningsfaciliteter og havnebad på Papirøen/Christiansholm. Parterne er enige

om, at der skal opføres et vandkulturhus, havnebad og foreningsfaciliteter på Papirøen. Parterne afventer, at arkitektkonkurrencen om faciliteterne afsluttes med henblik på endelig prissætning og fondsdialog om finansiering. Fondsfinansiering er en forudsætning for at kunne indfri det høje ambitionsniveau for byggeriet. Parterne er enige om, at den endelige finansieringsplan godkendes i forbindelse med overførselssagen 2017-2018 **H20**].

Fodboldpakke

Kunstgræsbaner på Nørrebro

[Der er stor efterspørgsel på fodboldbaner på Nørrebro. Parterne er enige om at afsætte midler til screening af fem mulige placeringer af kunstgræsbaner i Nørrebroparken, Mimersparken, Hans Tavsens Park, Nuuks Plads og Nørre Allé. Parterne foretrækker en placering i Nørrebroparken. Der afsættes desuden midler til en efterfølgende planlægningsbevilling.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i anlæg i 2018 til screening og planlægningsbevilling **Æ99**]

Klubhus til Husum Boldklub

[Husum Boldklubs klubhus fremstår generelt nedslidt. For at understøtte fodboldaktiviteterne i området er parterne enige om at afsætte midler til at opføre et nyt klubhus til Husum Boldklub.

Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. i anlæg i 2018 **Æ100**]

Kunstgræsbane ved Hekla Park inkl. hegn og belysning

[Parterne er enige om at etablere en kunstgræsbane ved Hekla Park på Amager Fælled. Banen omkredses med et hegn, og der opsættes belysning.

Der afsættes:

- 5,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017–2018 til etablering af kunstgræsbane med hegn og belysning
- 0,8 mio. kr. i service i 2019 og frem til drift og vedligehold **Æ101**]

Dræning af fodboldbaner på Damhusengen

[Fodboldbanerne på Damhusengen i Vanløse udnyttes ikke optimalt, da de er særligt sårbare over for regn. Parterne er enige om at afsætte midler til en planlægningsbevilling til dræning af fodboldbaner.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til en planlægningsbevilling **Æ102**]

Modernisering af Sundby Idrætspark

[Sundby Idrætspark lever ikke op til kravene om både lysanlæg og varme i banen i forbindelse med afvikling af 1. divisionskampe. For at sikre at Sundby Idrætspark lever op til kravene fra næste sæson, er parterne enige om at afsætte midler til en modernisering af Sundby Idrætspark.

Der afsættes:

- 18,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2018 til planlægning, etablering af lysanlæg og omlægning af naturgræsbane til kunstgræs med varme i banen
- 0,6 mio. kr. i service i 2018 og 2,4 mio. kr. i 2019 og frem til drift af lys, varme og kunstgræs

Parterne er enige om, at eventuelle mindreudgifter i det samlede projekt tilfalder kassen **Æ103**.

Sundhed og Omsorg

Specialiseret rehabilitering

[Københavns Kommunes egne tilbud og indsatser opfylder ikke de nye nationale krav til specialiseret rehabilitering, der er fulgt af en ny bekendtgørelse på området. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til køb af døgnophold og ambulante forløb på specialhospitalet, dækning af lovpligtige transportudgifter samt køb af ekstern ekspertise til neuropsykologisk/neurologisk supervision af medarbejdere.

Der afsættes:

- 34,4 mio. kr. i service i 2018, 35,6 mio. kr. i 2019, 36,5 mio. kr. i 2020 og 37,1 mio. kr. i 2021 og frem **Æ104**

Udvidelse af Moderniseringsplan 2 (2018-2025)

[Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har siden 2005 haft en moderniseringsplan på plejeboligområdet, som har håndteret kapacitetstilpasning og moderniseringen af utidssvarende plejeboliger. Befolkningsprognoserne viser, at antallet af ældre stiger både tidligere og hurtigere end forventet. Parterne er derfor enige om at udvide Moderniseringsplan 2, hvormed plejeboligkapaciteten frem mod 2025 tilpasses med yderligere 406 plejeboliger som følge af den demografiske udvikling og 1.455 utidssvarende plejeboliger moderniseres.

Der afsættes:

- 5,9 mio. kr. i service i 2021 til leje af servicearealer
- 10,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til frikøb af ældreboliger
- 72,2 mio. kr. i finansposter i 2021 til indskud i landsbyggefonden

Parterne er enige om, at udgifterne til Moderniseringsplan 2 på i alt 315,1 mio. kr. i årene 2022-2025 indarbejdes i Indkaldelsescirkulære for budget 2019. Parterne er endvidere enige om at følge op på forudsætningerne for udvidelsen af Moderniseringsplan 2 i forbindelse med den årlige demografiregulering **Æ105, F8**].

Yngre borgere med demens – kapacitetsudvidelse

[Antallet af yngre borgere med demens er stigende, og kan i dag ikke imødekommes indenfor den eksisterende kapacitet. Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere yderligere 10 boliger tilpasset yngre borgere med demens, så den samlede kapacitet udgør 20 boliger.

Der afsættes

- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til indretning af afdeling med 10 pladser til yngre borgere med demens **Æ106]**

Tværkommunalt § 60-samarbejde om produktion af ældremad

[Parterne er enige om, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen skal fortsætte arbejdet med at afklare mulighederne for et tværkommunalt § 60 samarbejde om produktion af ældremad, således at kommunens fulde produktionskapacitet kan udnyttes fremadrettet. Såfremt der er tilslutning til projektet fra andre kommuner, vil der blive udarbejdet et konkret forslag til selskabskonstruktion, som forelægges Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Eventuelle udgifter forbundet med indgåelse af et § 60 samarbejde kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2017-2018 **H21]**.

Planlægningsbevilling til nyt Center for Diabetes

[Diabetes er den hurtigst voksende kroniske sygdom, og parterne er derfor enige om at afsætte midler til nye og større fysiske rammer for Center for Diabetes.

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til scenarieafklaring og planlægningsbevilling til nyt Center for Diabetes **Æ107]**

Forebyggelse af misbrug på københavnske ungdomsuddannelser

[Med henblik på at opspore og rådgive flere unge i forhold til misbrugs- og trivselsproblemer er parterne enige om at afsætte midler til at udvide de to eksisterende indsatser 'Ro på Rusen' og 'Sundhedstjek'.

Der afsættes:

- 2,7 mio. kr. i service i 2018-2021 **Æ108]**

Styrkelse af internt vikarkorps

[Parterne er enige om at afsætte midler til Sundheds- og Omsorgsforvaltningens interne vikarkorps til 3 ugers intensivt opkvalificeringskursus til nyuddannet SOSU-personale.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og 1,8 mio. kr. i 2019-2021 **Æ109]**

Etablering af 3-rums ældreboliger på Hothers Plads

[Med henblik på at imødekomme den stigende efterspørgsel på større ældreboliger fra bl.a. ægtepar og borgere med mange hjælpemidler er parterne enige om at afsætte grundkapital til etablering af 3-rumsboliger på Hothers Plads ved en sammenlægning af en række to-rums ældreboliger.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i finansposter i 2018 **F9]**

Udbredelse og forankring af nyudviklet pårørendekursus

[Med henblik på at forebygge mistrivsel, ensomhed og stress og gøre pårørende til københavnere under 65 år bedre i stand til at håndtere psykiske, fysiske og sociale belastninger som følge af deres situation, er parterne enige om at afsætte midler til et pårørendekursus.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i service i 2018-2019 og 0,8 mio. kr. i 2020-2021 **Æ110]**

Forebyggelse af kompliceret sorg blandt ældre københavnere

[Parterne er enige om at afsætte midler til kompetenceudvikling af medarbejdere i ældreplejen mhp. at identificere borgere, der er i kompliceret sorg, og som kræver specialiseret behandling.

Der afsættes:

- 0,7 mio. kr. i service i 2018 og 0,6 mio. kr. i 2019-2020 **Æ111]**

Udbredelse af Tingbjerg-model for etablering af lægehuse i udsatte boligområder

[Mangel på praktiserende læger er et stigende problem for flere udsatte boligområder i København. Derfor tog Københavns Kommune, Region Hovedstaden og PLO initiativ til et samarbejde om tiltrækning af læger til Tingbjerg via en række understøttende aktiviteter. Parterne er enige om at videreføre og udbrede indsatsen.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i service i 2018, 0,6 mio. kr. i 2019 og 0,9 mio. kr. i 2020-2021 **Æ112]**

Ny dimensioneringsaftale på elevområdet

[Borgerrepræsentationen besluttede på mødet den 30. marts 2017, at de forventede mindreudgifter i 2018 som følge af den nye dimensioneringsaftale på social- og sundhedsuddannelsesområdet indarbejdes i budget 2018. I 2018 forventes nettomindreudgifter på 22,6 mio. kr., sammensat af merudgifter på 2,4 mio. kr. i Socialforvaltningen og mindreudgifter på 25,0 mio. kr. i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Mindreforbruget indgår i finansieringen af budget 2018.

Der afsættes:

- 2,4 mio. kr. i service i 2018 tilføres Socialudvalget til at dække forventede merudgifter **Æ113**

Værdighedsmilliarden – udisponerede midler

[Værdighedsmidlerne på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens område blev i 2016 fordelt således, at der er udisponerede midler på 2,6 mio. kr. i 2018 og 3,6 mio. kr. i 2019 og frem. Parterne er enige om, at midlerne udmøntes i Sundheds- og Omsorgsudvalget. Midlerne skal anvendes til indsatser, der falder inden for Værdighedsmilliardens anvendelseskriterier bl.a. pårørende kurser for over 65-årige **Æ114**].

Konsekvenser af Finanslov 2017 og satspuljer på ældre- og sundhedsområdet

[Med Finansloven og satspuljeaftalen for 2017 tilføres Københavns Kommune midler til den nationale demenshandlingsplan og Kræftplan IV - herunder rehabilitering, palliativ indsats og hjælp til rygestop. Indsatserne finansieres over bloktilskuddet.

Der disponeres:

- 5,9 mio. kr. i service i 2018, 6,2 mio. kr. i 2019, 6,8 mio. kr. i 2020 og 8,1 mio. kr. i 2021 og frem til Kræftplan IV
- 1,0 mio. kr. i service i 2018 og 2,1 mio. kr. i 2019 til demenshandlingsplan **Æ115**

Socialområdet

Særlige psykiatriske afdelinger til udadreagerende borgere

[I budget 2017 blev der afsat midler i 2017 til køb af 12 botilbudspladser til målgruppen af borgere med svære psykiske lidelser og særlige sociale problemstillinger. Fra 2018 oprettes der desuden nye særlige psykiatriske pladser i regionalt regi til målgruppen, hvilket medfører merudgifter for kommunen. Parterne er enige om at afsætte midler til køb af forløb på de nye særlige psykiatriske afdelinger samt til at videreføre 12 botilbudspladser.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i service i 2018 og 4,3 mio. kr. i 2019 og frem til 11 pladser på særlige psykiatriske afdelinger

- 18,0 mio. kr. i service i 2018 og frem til at videreføre 12 botilbudspladser

Da der er usikkerhed om kommunens fremtidige udgifter til de nye særlige psykiatriske afdelinger, er parterne enige om, at Socialforvaltningen følger kommunens udgifter til de særlige psykiatriske afdelinger. Parterne er desuden enige om, at eventuelt uforbrugte midler til de særlige psykiatriske afdelinger tilfalder kassen **Æ116**].

Behandlingsansvar for borgere med dobbeltdiagnose (psykisk lidelse og misbrug)

[Med overførselssagen 2016-2017 blev der afsat midler til et foreløbigt udgående misbrugsbehandlings-team på botilbudsområdet for psykisk syge borgere med samtidigt misbrug. Opgaven er hidtil varetaget af regionerne. Parterne er enige om at afsætte midler til en varig implementering af de igangsatte tiltag.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. service i 2018 og frem til et udgående behandlingsteam **Æ117**]

Overholdelse af forsyningsforpligtelse på botilbudsområdet

[Parterne er enige om at afsætte midler til at etablere flere botilbudspladser til borgere med sindslidelse eller handicap for at imødekomme behovet.

Der afsættes:

- 23,3 mio. kr. i service i 2018 og frem til kapacitet og køb botilbudspladser til borgere med sindslidelse
- 0,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til planlægningsbevilling med henblik på etablering af et nyt botilbud til borgere med sindslidelse
- 0,7 mio. kr. i service i 2018 til reservationsleje vedr. lejemålet på Hans Knudsens Plads
- 18,5 mio. kr. i service i 2018 og frem til kapacitet og køb af pladser i botilbud til borgere med handicap
- 5,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til planlægningsbevilling med henblik på etablering af nyt botilbudskapacitet til borgere med handicap samt mindre istandsættelse **Æ118**]

Påbud om natpersonale på Sundbyhus på Amager

[Sundbyhus på Amager har fået påbud af Socialtilsynet om natpersonale. Parterne er enige om at afsætte midler til natpersonale på institutionen.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. i service i 2018 og frem til natdækning på botilbuddet Sundbyhus **Æ119**]

Økonomisk pres og supplerende budgetmodel på handicapområdet

[Udviklingen på handicapområdet har i de senere år medført styrings- og budgetmæssige udfordringer. Parterne er enige om at afsætte midler til en række initiativer med henblik på at imødekomme udviklingen i støtte- og plejebehovet på området.

Der afsættes:

- 7,2 mio. kr. i service i 2018 og frem til at imødegå den forventede stigning i efterspørgslen på døgninstitutioner, botilbud og hjælpemidler
- 5,6 mio. kr. i service i 2018 og frem jf. den supplerende budgetmodel

Parterne er enige om at finde målgrupperelevante, omkostningseffektive løsninger, der kan bidrage til at forbedre de langsigtede styringsmuligheder og den økonomiske balance på handicapområdet. Socialforvaltningen, Økonomiforvaltningen og øvrige relevante forvaltninger udarbejder fire analyser af handicapområdet med henblik på afrapportering til budgetforhandlingerne 2019. Parterne er enige om, at analyserne afdækker følgende fokusområder:

- Der er en stor stigning i antallet af autismediagnoser i disse år. Frem mod budget 2019 analyseres udviklingen samt mulighederne for at nedbringe udgifterne, herunder ved at tilvejebringe nye støttemuligheder og omkostningseffektive tilbud til målgruppen.
- Udgiftsniveauet og enhedspriserne på børnehandicapområdet er umiddelbart højere i Københavns Kommune end i de øvrige 6-byer, mens enhedspriserne på det samlede handicapområde er lavere. Frem mod budget 2019 analyseres udgiftsniveauet på børnehandicapområdet med henblik på bl.a. at afdække, om der i de øvrige 6-byer findes løsninger, der kan nedbringe udgifterne.
- Borgere med handicap lever længere end tidligere. Det er glædeligt, men det skaber også nye behov i styringen af handicapområdet. Der igangsættes en analyse af, hvordan kommunen bedst og mest omkostningseffektivt kan håndtere denne økonomiske og styringsmæssige udfordring.
- Der er i de kommende år behov for at modernisere og etablere nye botilbudspladser til borgere med handicap. I regi af Moderniseringsplanen for socialområdet analyseres mulighederne for at reducere de fremtidige driftsudgifter på området gennem bl.a. bedre indretning og brug af velfærdsteknologi.

Parterne er således enige om, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen fortsætter samarbejdet om analyserne af økonomien på handicapområdet samt om kvalificeringen af den supplerende budgetmodel frem mod budgetforhandlingerne 2019 **Æ120**].

Omstilling af socialpsykiatrien - fællesuddannelse i recovery og rehabilitering

[Ændringerne i den behandlingsmæssige og socialpædagogiske tilgang til borgere med psykiske lidelser stiller nye krav til medarbejdernes kompetencer. Parterne er derfor enige om at afsætte midler til etablering og drift af en uddannelse i recovery og rehabilitering.

Der afsættes:

- 3,0 mio. kr. i service i 2018 og 0,8 mio. kr. i 2019 og frem til etablering og drift af uddannelsen **Æ121]**

Omstilling af socialpsykiatrien – øget specialisering

[Parterne er enige om at afsætte midler til at styrke de socialpsykiatriske indsatser via en specialisering af 20 pladser på et konkret botilbud til unge borgere med personlighedsforstyrrelse og kaotisk adfærd grundet misbrug.

Der afsættes:

- 3,5 mio. kr. i service i 2018 og 7,0 mio. kr. i 2019 og frem til specialisering af 20 botilbudspladser **Æ122]**

Moderniseringsplan på socialområdet

[Parterne er enige om, at Socialforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen udarbejder en plan for modernisering af Socialforvaltningens ejendomme. Socialforvaltningens ca. 350 adresser skal gennemgås ud fra socialfaglige og ejendomsfaglige kvaliteter, hvorefter et antal udvælges til modernisering. Udvalgelse af tilbud til modernisering vil både bero på totaløkonomien i projekterne og muligheden for udvidelser mhp. at imødekomme det fremtidige kapacitetsbehov. Planen skal ligeledes adressere genhusning af institutioner. Planen vil blive forelagt i forbindelse med forhandlingerne om budget 2019.

Parterne er enige om at afsætte undersøgelsesmidler til behovsafklaring, kvalificering af funktionsprogrammer, screeninger for udbygnings- og ombygningspotentiale, volumenstudier, rådgiverbistand til vurdering af salgspotentiale mv.

Der afsættes:

- 3,1 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til gennemgang af socialforvaltningens adresser **Æ123]**

[Socialforvaltningen har identificeret et antal ejendomme med et akut renoveringsbehov, eller hvor sikkerheds- eller myndighedspåbud skal håndteres. Parterne er enige om at afsætte midler til en række tilbud.

Der afsættes:

- 105,3 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2020 til modernisering og renovering af Stubberupgård
- 0,1 mio. kr. i service i 2020 og 0,3 mio. kr. i 2021 og frem til afledt drift og vedligehold af Stubberupgård

- 1,9 mio. kr. i anlæg i 2018 til renovering af Botilbuddet Oliebladsgade (Granvej 14)
- 1,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til en planlægningsbevilling til erstatningsbyggeri for Rådmandsgade 60
- 0,2 mio. kr. i service i 2017 og 1,0 mio. kr. i 2018 til reservationsleje af Møllehuset **Æ124**

[Parterne er derudover enige om, at den nye styringsmodel for vedligehold betyder, at renoveringerne af de relevante ejendomme skal medfinansieres dels af de løbende bevillinger til vedligehold i Socialforvaltningen og Københavns Ejendomme & Indkøb, og dels af særskilte bevillinger til prioriteret modernisering afsat i de årlige budgetaftaler **H22**]. [For at sikre transparens og mulighed for at styre anlægsøkonomien for moderniseringsplanen vil de konkrete budgetønsker om moderniseringssager fremadrettet skulle tage udgangspunkt i lovgivningens standarder og basal nødvendig renovering, mens moderniseringstiltag, som ikke er udløst af lovkrav, skal kunne vælges til og fra. For gentagne byggerier til bestemte målgrupper udarbejder Socialforvaltningen administrativt vejledende funktionsprogrammer med minimumsløsninger, som kan danne udgangspunkt for prioritering af det konkrete byggeri **H23**].

[Parterne er enige om, at Socialforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen undersøger muligheden for, at dele af moderniseringsplanen finansieres ved at aktivere den almene sektor, mulighed for køb af botilbudspladser i andre kommuner, via fondsfinansiering, via 3. mandslejemål eller via OPP **H24**].

Kapacitetsudvidelse på 8 dagtilbudspladser på Radisevej

[For at imødekomme øget efterspørgsel på dagtilbudspladser til borgere med kognitive funktionsnedsættelser og Autismespektrumforstyrrelser er parterne enige om at oprette otte pladser til målgruppen på Radisevej 14.

Der afsættes:

- 4,0 mio. kr. i service i 2018 og frem til kapacitetsudvidelse med 8 dagtilbudspladser
- 1,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til ombygning og inventar til Radisevej 14 **Æ125**

Barnets ven og Cool Kids/Chilled

[Parterne er enige om at afsætte midler til to projekter, der skal støtte sårbare og udsatte børn og unge ved at forebygge eller afhjælpe fraværs-, angst- og ensomhedsproblematikker.

Der afsættes:

- 0,4 mio. kr. i service i 2018-2020 til driftsstøtte til Red Barnets Ungdoms projekt "Barnets Ven"
- 0,3 mio. kr. i service i 2018-2020 til midler til kommunens samarbejde med "Barnets ven"
- 1,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til gruppebehandlingsprogrammerne Cool Kids og Chilled

Parterne er enige om, at driftstilskuddet til "Barnets ven" gives under forudsætning af, at Red Barnet Ungdom kan rejse ca. 1 mio. kr. hos private fonde til at drive projektet. Såfremt dette ikke er muligt, tilfalder midlerne kassen **Æ126**].

Videreførelse af støtte til civilsamfundet

Parterne er enige om at videreføre en række indsatser til støtte til civilsamfundet.

Der afsættes:

- [1,7 mio. kr. i service 2018 og frem til Settlementet **Æ127**]
- [1,8 mio. kr. i service 2018 og frem til Kulturhuset Fakti **Æ128**]
- [2,7 mio. kr. i service 2018 og frem til Indvandrer Kvindecetret **Æ129**]
- [2,3 mio. kr. i service 2018 og frem til Kringlebakken **Æ130**]
- [1,1 mio. kr. i service 2018 og frem til Sydhavnskompagniet **Æ131**]
- [0,5 mio. kr. i service 2018-2021 til Nabo Østerbro **Æ132**]
- [0,2 mio. kr. i service 2018-2021 til Kifu **Æ133**]

Videreførsel af Sociolancen

[Parterne er enige om at afsætte midler til videreførelse af Sociolancen, når pilotprojektet afsluttes ved udgangen af marts 2018.

Der afsættes:

- 1,5 mio. kr. i service 2018 og 2,0 mio. kr. i 2019-2021 til Københavns Kommunes udgifter til drift af Sociolancen **Æ134**]

Videreførsel af socialpsykiatriske tilbud

[Med udgangen af 2017 er der en række bevillingsudløb på aktivitets- og samværstilbud til unge og voksne med psykiske problemer og lidelser. Parterne er enige om at videreføre indsatserne.

Der afsættes:

- 2,5 mio. kr. i service i 2018-2021 til Idrætshuset/Ungehuset CPH
- 5,0 mio. kr. i service i 2018-2021 til Ottilia og Pinta **Æ135**]

Videreførsel af hjemløseindsats

[Med udgangen af 2017 udløber flere af kommunens tilskud til tilbud og indsatser målrettet hjemløse borgere, samt borgere der er i risiko for at falde tilbage i hjemløshed. Parterne er enige om at afsætte midler til at forsætte tilskuddet til følgende tilbud:

Der afsættes:

- 1,7 mio. kr. i service 2018 og frem til støtte- og kontaktpersonordning for hjemløse
- 0,3 mio. kr. i service 2018 og frem til Social vicevært på Toften
- 0,4 mio. kr. i service 2018 og frem til Bostøtte til beboere i opgangsfællesskab
- 0,4 mio. kr. i service 2018 og frem til Tilskud til social vicevært tilknyttet bofællesskab til grønlandske kvinder

- 0,6 mio. kr. i service 2018-2021 til Tilskud til Kirkens Korshær
- 0,1 mio. kr. i service 2018-2021 til Tilskud til Metodistkirkens hjemløsekollektiv **Æ136]**

Specialiseret rehabilitering til borgere med erhvervet hjerneskade

[Kommunerne har med virkning fra 2015 fået finansierings- og myndighedsansvar for specialiseret rehabilitering. Parterne er enige om at afsætte midler til køb af fem eksterne døgnophold, rehabiliterende pleje og støtte i hjemmet til otte helårsborgere og til øget socialpædagogisk bistand til udskrevne borgere i eget hjem.

Der afsættes:

- 2,8 mio. kr. i service i 2018

Da der er væsentlig usikkerhed omkring det fremtidige udgiftsniveau på området, er parterne enige om, at Socialforvaltningen monitorer behovet med henblik på en varig håndtering i budget 2019 **Æ137]**.

Opnormering af Københavnerteamet

[Københavnerteamet er en bydækkende gadeplansindsats under Socialforvaltningen, der bl.a. arbejder for at modvirke, at unge trækkes ind i bandemiljøet. Parterne enige om at opnormere Københavnerteamet som et pilotprojekt med fem bydækkende gadeplansmedarbejdere.

Der afsættes:

- 2,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til ansættelse af fem bydækkende gadeplansmedarbejdere **Æ138]**

Skolesocialrådgivere til de socialt mest belastede fri- og privatskoler

[Skolesocialrådgiverordningen blev i 2015 permanent tilknyttet alle almenskoler, en privatskole og to specialskoler i København. Parterne er enige om at afsætte midler til at udbrede ordningen til yderligere 14 københavnske fri- og privatskoler med høj belastningsgrad.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til skolesocialrådgivere til 14 københavnske fri- og privatskoler

Parterne noterer, at tilknytning af skolesocialrådgivere forudsætter skolernes frivillige deltagelse. Parterne er enige om, at eventuelt uforbrugte midler tilfalder kassen **Æ139]**.

Tilbagerulning af effektiviseringer på socialområdet

Socialudvalget har vedtaget fire effektiviseringsforslag, som parterne er enige om at afsætte midler til at lade bortfalde i 2018.

Der afsættes:

- [14,4 mio. kr. i service i 2018 til tilbagerulning af effektiviseringsforslaget "Tilpasning af serviceniveau på bo- og dagtilbud til borgere med handicap" **UE59**]
- [8,2 mio. kr. i service i 2018 til tilbagerulning af "Budgetreduktion på det samlede budget til Børnefamilier med særlige behov" **UE50**]
- [2,6 mio. kr. i service i 2018 til tilbagerulning af "Servicereduktion af aktivitets- og samværstilbud til borgere med sindslidelse" **UE55**]
- [2,2 mio. kr. i service i 2018 til tilbagerulning af "Tilpasning af serviceniveau for døgnbehandling på misbrugsområdet" **UE58**]

Parterne noterer sig, at Socialudvalget d. 16. august 2017 besluttede, at forvaltningens provenu fra investeringsforslaget "Datadreven ressourceudnyttelse", der med denne budgetaftale finansieres af puljen til smarte investeringer, reducerer to af ovenstående effektiviseringsforslag. ["Tilpasning af serviceniveau på bo- og dagtilbud til borgere med handicap", reduceres med 0,9 mio. kr. fra 15,3 mio. kr. til 14,4 mio. kr., **UE59**] og ["Budgetreduktion på det samlede budget til Børnefamilier med særlige behov" reduceres med 0,6 mio. kr. fra 8,8 til 8,2 mio. kr **UE50**]. Med tilbagerulningen bortfalder det resterende effektiviseringsbidrag fra de to forslag i 2018.

Drift af værestedet Hellebro

[Hellebro er en non-profit forening, der driver et værested for unge hjemløse. I overførselssagen 2016-2017 blev der afsat midler til driftstilskud til Hellebro i 2017. Parterne er enige om at driftstilskuddet videreføres.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i service i 2018 til driftsstøtte af Hellebro **Æ140**]

Opnormering af socialpædagoger og sygeplejersker på tre socialpsykiatriske botilbud

[Parterne er enige om at styrke den faglige personalenormering på tre endnu ikke navngivne socialpsykiatriske botilbud.

Der afsættes:

- 3,5 mio. kr. i service i 2018-2020 til en opnormering af personalet på tre socialpsykiatriske botilbud **Æ141**]

Beskæftigelse og integration

Ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

[Parterne er enige om at afsætte midler til at dække de manglende indtægter fra statsrefusion. Parterne er desuden enige om, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bemyndiges til at gennemføre et udbud af danskundervisning for selvforsørgende mv. i forlængelse af indgået budgetaftale, hvor pris vægter 70 pct. og kvalitet 30 pct. i udbudskriterierne. Parterne noterer sig, at kommunens indsats mod social dumping omfatter området.

Der afsættes:

- 45,9 mio. kr. i overførsler mv. i 2018, 26,5 mio. kr. i 2019 og 29,9 mio. kr. fra 2020 og frem til danskuddannelse

Parterne noterer sig, at økonomien i udbuddet er behæftet med usikkerhed, hvorfor udgifterne til danskuddannelse tilføjes til opfølgning på risikoområder, som forelægges Økonomiudvalget med henblik på at et eventuelt merforbrug indgår i forhandlingerne om overførsels sagen 2017-2018. Parterne er herudover enige om, at et eventuelt mindreforbrug tilfalder kassen **Æ142**].

Metodeudviklingsprojekt med Settlementet

[A.P. Møller Fonden har givet tilsagn til Settlementet om 25 mio. kr. i støtte til et 3½-årigt metodeudviklingsprojekt for 360 udsatte borgere i Københavns Kommune. Støtten er betinget af, at Københavns Kommune medfinansierer projektet. Parterne er enige om at afsætte de fornødne midler.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. i service i 2018-2020 til støtte medarbejder
- 1,7 mio. kr. i overførsler mv. i 2018-2020 til jobsøgningskursus og aktivering **Æ143**]

Samarbejdsportalen

[Samarbejdsportalen er drevet af LO Hovedstaden og har til formål at understøtte videndeling mellem a-kasser, fagforeninger og jobcentre for at sikre, at borgerne får bedre service. Parterne er enige om at videreføre indsatsen.

Der afsættes:

- 0,5 mio. kr. i service i 2018 i støtte til samarbejdsportalen **Æ144**]

Styrket integration gennem uddannelse til unge

[Københavns kommune har med Integrationspolitikken 2015-2018 et overordnet mål om, at flere borgere med anden etnisk baggrund end dansk skal i job og uddannelse. Der afsættes midler til at styrke drenge fra udsatte boligområders faglige kompetencer og sociale relationer gennem erhvervsrettet og personlig opkvalificering.

Der afsættes:

- 0,2 mio. kr. i service i 2018 og 0,3 mio. kr. i 2019-2021 til iværksætterforløb for udsatte unge **Æ145**]

Bydelsmødre

[Bydelsmødre er en indsats under Fonden for Socialt Ansvar, hvor ressourcestærke kvinder med etnisk minoritetsbaggrund støtter andre særligt isolerede kvinder i deres lokalområder. Parterne er enige om at støtte initiativet.

Der afsættes:

- 0,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til Bydelsmødre **Æ146]**

Lokalt forankret beskæftigelsesindsats

[Parterne er enige om at videreføre den lokalt forankrede beskæftigelsesindsats ved forlængelse af det eksisterende udbud.

Der afsættes:

- 0,6 mio. kr. i service i 2018-2020 til at understøtte samarbejde med jobcentre
- 7,0 mio. kr. i overførsler mv. i 2018-2020 til at videreføre lokalt forankret beskæftigelsesindsats **Æ147]**

Videreførelse af samarbejdet med a-kasserne om indsatsen mod langtidsledighed

[I budget 2014 blev der afsat midler i 2014-2017 til en indsats mod overledigheden ved jobsøgningsforløb i samarbejde med tre udvalgte a-kasser. Parterne er enige om at afsætte midler til at videreføre indsatsen.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til at videreføre indsatsen mod overledighed
- 4,2 mio. kr. i overførsler mv. i 2018-2021 til at videreføre indsatsen mod overledighed **Æ148]**

Investering i lavere sagsstammer

[Parterne er enige om at afsætte midler til et pilotprojekt i Center for Jobindsats. Formålet er at undersøge og dokumentere effekterne af lavere sagsstammer pr. sagsbehandler på kvalitet, udgifter til overførsler og længden af ledighedsforløb. Indsatsen skal ses i sammenhæng med satspujlemidler tilført området og være afklarende eller virksomhedsrettet.

Der afsættes:

- 9,8 mio. kr. i service i 2018-2019 til pilotprojekt **Æ149]**

Videreførelse af jobrotationsbevillingen

[I forbindelse med budget 2014 blev der afsat en treårig bevilling til initiativer, der skulle fremme anvendelsen af jobrotation. Parterne er enige om at videreføre indsatsen i yderligere 2 år.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. i service i 2018-2019 til markedsføring og rådgivning om jobrotation **Æ150]**

Uændret aktivitetsniveau i den særlige beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken i 2018

[Parterne er enige om at fortsætte den særlige beskæftigelsesindsats i Mjølnerparken.

Der afsættes:

- 1,0 mio. kr. i overførsler mv. i 2018 til fortsættelse af aktivitetsniveau i Mjølnerparken **Æ151]**

Styrket AC-indsats

[Antallet af ledige akademikere i København er højere end i de øvrige universitetsbyer. Parterne er enige om at styrke indsatsen for at få akademikere i beskæftigelse i små og mellemstore virksomheder.

Der afsættes:

- 1,8 mio. kr. i service i 2018, 3,0 mio. kr. i 2019 og 1,5 mio. kr. i 2020 til rekrutteringsindsats og koordinerende indsats på tværs af eksisterende tiltag **Æ152]**

Styrket integration af etniske minoritetsfamilier på kontanthjælp

[Parterne er enige om at iværksætte et pilotforsøg om en integrationsindsats for Københavns Kommunes mest udsatte etniske minoritetsfamilier. Børn af forældre, der står uden for arbejdsmarkedet, er i særlig grad udsatte, blandt andet som følge af forældrenes socioøkonomiske situation.

Der afsættes:

- 3,8 mio. kr. i service i 2018-2019 til styrket beskæftigelsesindsats og forebyggelse af frafald på uddannelsesinstitutioner
- 0,5 mio. kr. i overførsler mv. i 2018-2019 til styrket beskæftigelsesindsats **Æ153]**

Flygtninge

Modtagelse af flygtninge

[Nytilkomne flygtninge fordeles mellem kommunerne via et kvotesystem. Københavns Kommune er foreløbigt visiteret til at modtage 277 flygtninge i 2018. Hertil kommer familiesammenførte til flygtninge. Parterne er enige om at afsætte midler til modtagelse og integration af flygtninge i 2018.

Der afsættes:

- 28,9 mio. kr. i service i 2018 til job, uddannelse og integration i samfundet samt midlertidig indkvartering under Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
- 4,1 mio. kr. i service i 2018 til forøget indtægtskrav vedrørende husleje midlertidig indkvartering af flygtninge under Økonomiudvalget

- 47,2 mio. kr. i service i 2018 til modtagelse af flygtningebørn og unge inklusiv task force under Børne- og Ungdomsudvalget
- 13,9 mio. kr. i service i 2018 til lovpligtige udgifter samt introduktionsforløb og deleboliger på socialområdet under Socialudvalget
- 0,6 mio. kr. i overførsler i 2018 til lovpligtige udgifter på socialområdet under Socialudvalget
- -0,1 mio. kr. i overførsler mv. i 2018 til danskundervisning og aktivering mv. til Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Parterne er enige om, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen på vegne af forvaltningerne halvårligt udarbejder en opfølgning på udgifterne til modtagelse af flygtninge. Opfølgningen skal forelægges Økonomiudvalget i forbindelse med overførselssagen (årsregnskabet) og sag om forventet regnskab 2018 pr. august 2018. Eventuelt mindreforbrug tilfalder kassen. Eventuelt merforbrug som følge af et øget antal flygtninge håndteres i forbindelse med overførselssagen **Æ154**].

[Parterne er endvidere enige om, at finansieringen af flygtningeområdet skal indgå i budgetlægningen for 2019 og overslagsårene 2020-2022. Økonomiforvaltningen udarbejder med inddragelse af de relevante forvaltninger en model herfor, som forelægges Økonomiudvalget frem mod budget 2019 **H25**].

Grundkapital til kompenserende almene boliger for anvisning af flygtninge i 2018

[I 2017 indgik Københavns Kommune en aftale om husning af flygtninge i almene boliger mod at kompensere med nye grundkapitalmidler til flere almene boliger. Parterne er enige om at afsætte grundkapitalmidler som følge af aftalen.

Der afsættes:

- 16,3 mio. kr. på finansposter i 2018 til kompenserende almene boliger
- 0,2 mio. kr. i service i 2020 og 0,4 mio. kr. i 2021 og frem til grundskyldstilskud **Æ155, F10**

Sikker by

[Den forebyggende indsats til at reducere kriminalitet og styrke tryghed virker godt i Danmark. Ungdomskriminaliteten er faldende, også i København. Den aktuelle bandekonflikt har dog vist, at der stadig er udfordringer på området, som kræver stærke indsatser på tværs af kommunens forvaltninger. Parterne er derfor enige om, at det er afgørende at videreføre bevillingsudløbene under Sikker By programmet for at sikre både forebyggelse og handleparathed i akutte situationer, herunder i områderne omkring Nørrebro, Nordvest og Holmbladsgade.

Der afsættes:

- [0,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til koordinering af Sikker By programmet **Æ156**]

- [0,3 mio. kr. i service i 2018 til Sikker By akutpulje
- 0,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til Sikker By akutpulje **Æ157]**
- [8,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til 18+ centre på Nørrebro **Æ158]**
- [4,5 mio. kr. i service i 2018-2021 til Den Korte Snor **Æ159]**
- [3,3 mio. kr. i service i 2018-2021 til Exit KK **Æ160]**
- [0,5 mio. kr. i service i 2018-2021 til Sjakket **Æ161]**
- [8,9 mio. kr. i service i 2018-2021 til Beskæftigelses- og uddannelsesfokuseret afsoning og God Løsladelse **Æ162]**
- [6,1 mio. kr. i service i 2018-2021 til Bydækkende studie- og fritidsjobindsats **Æ163]**

All in i udsatte boligområder

[Projektet All in arbejder med grupper af udsatte unge særligt fra udsatte boligområder, som ikke får en ungdomsuddannelse, og som risikerer at ende på kanten af samfundet. All in har i de seneste 3 år etableret forløb for unge primært fra Urbanplanen. Parterne er enige om at videreføre bevillingen.

Der afsættes:

- 0,8 mio. kr. i service i 2018-2021 til ansættelse af medarbejder, aktivitetsmidler og evaluering af All In **Æ164]**

Indsats for unge voksne på kanten af bandekonflikten

[Parterne er enige om, at der frem mod budget 2019 iværksættes en tværgående afdækning af potentialet for at videreudvikle og nytænke konceptet for 18+ centrene. Tilbuddet skal fortsat løfte den kriminalitetsforebyggende indsats, men også tilbyde aktiviteter i samarbejde med foreninger og organisationer, som tiltrækker blandede brugergruppe fra hele byen, samt brobygning til uddannelse og job. Økonomiforvaltningen, Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Børne- og Ungeforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen afdækker og udarbejder et koncept herfor med inspiration fra eksempelvis Ressourcecenter Ydre Nørrebro samt tilbud som The Door i New York og Fryshuset i Stockholm **H26]**.

Udsatte børns deltagelse i kultur- og idrætslivet

[I gennem de sidste 14 år er udsatte børn og deres forældre i København blevet introduceret til det københavnske kultur- og foreningsliv gennem en række initiativer. Parterne er enige om at forsætte og udvide indsatsen.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 og 1,5 mio. kr. i 2019-2021 til fortsættelse af FritidsGuiderne KBH
- 0,7 mio. kr. i service i 2018-2021 til fortsættelse af FerieCamp, Sydhavnen
- 1,4 mio. kr. i service i 2018-2021 til udvidelse af FerieCamp til Bellahøj og Amager Øst
- 2,2 mio. kr. i service i 2018-2021 til udvidelse af Social Partnerskaber med udvalgte folkeoplysende foreninger
- 0,7 mio. kr. i service i 2018, 1,2 mio. kr. i 2019, 1,7 mio. kr. i 2020 og 2,2 mio. kr. i 2021 til kontingentstøtte til udsatte børn/unge

- 0,5 mio. kr. i service i 2018-2021 til Børne- og Ungekulturpiloterne **Æ165]**

Pulje til tværgående bydelsindsatser

[Københavns Kommune har en partnerskabsaftale med Idrætsforum København (IFK) og DGI Storkøbenhavn med det formål at styrke det københavnske foreningsliv. Parterne er enige om at afsætte en pulje til tværgående bydelsindsatser.

Der afsættes:

- 1,4 mio. kr. i service i 2018 til understøttelse af det tværgående samarbejde i fire byområder **Æ166]**

Tryghedpartnerskab i Folehaven

[Parterne er enige om at øge trygheden i Folehaven ved at afsætte midler til et tryghedspartnerskab i området.

Der afsættes:

- 1,2 mio. kr. i service i 2018-2021 til aktivitetsmidler og projektledelse **Æ167]**

Udmøntning af puljer

Udmøntning af pulje til at undgå yderligere nedslidning af veje og broer

[For at forhindre yderligere nedslidning blev det med Indkaldelsescirkulære for budget 2018 indarbejdet en pulje svarende til den årlige skønnede nedslidning af veje og broer. Samlet set er puljen opgjort til 157 mio. kr. Parterne er enige om at udmønte puljen til genopretning af byens vejbaner, cykelstier, fortove, afvanding, broer og signalanlæg. Vedligeholdelsesindsatsen skal genoprette forholdene på strækningerne til opfindelig standard. På de strækninger, hvor der i dag er begrænset fremkommelighed for borgere med mobilitetshandicap, skal genopretningen sikre hensigtsmæssige forhold for denne gruppe. Midlerne udmøntes som en samlet bevilling.

Der afsættes:

- 6,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Elmegade
- 30,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Hulgårdsvej
- 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Stefansgade
- 11,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Mågevej
- 8,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Nørre Allé (Sankt Hans Torv – Tagensvej)
- 20,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Rovsinggade
- 13,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Ålholmvej
- 7,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Peter Bangs Vej (Ålholmvej – kommune-grænsen)
- 10,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Ægirsgade

- 12,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Gammel Køge Landevej (Vigerslev Allé – Carl Jacobsens Vej)
- 3,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Asger Rygs Gade
- 3,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Esbern Snares Gade
- 9,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Grøndals Parkvej (Godthåbsvej – Rebildvej)
- 6,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Frederiksborgvej (Frederikssundsvej til Glasvej)
- 5,5 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Norgesmindevej
- 2,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2018 til genopretning af Teglgårdsstræde **Æ168]**

[Det nuværende niveau for genopretning forhindrer yderligere nedslidning, men der er fortsat et stort genopretningsefterslæb på kommunens veje. Parterne er derfor enige om at igangsætte en analyse af genopretning af veje, som udarbejdes af Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen med inddragelse af ekstern bistand, som finansieres inden for de to udvalgte eksisterende ramme. På baggrund af analysen afdækkes mulighederne for en evt. business case for vejinfrastruktur forud for budget 2019 **H27]**.

Udmøntning af investeringspuljerne

[Parterne er enige om at afsætte finansiering til fem forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service, som anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2018.

Der afsættes:

- 0,5 mio.kr. i service i 2017 til styrket koordinering af indsatser målrettet borgere på krisecentre
- 1,6 mio. kr. i anlæg i 2017 til insourcing af TV-inspektion af vejbrønde
- 0,3 mio. kr. i service i 2018 til insourcing af TV-inspektion af vejbrønde
- 0,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til mere optimal udnyttelse af vandværksvand i driften
- 1,7 mio. kr. i anlæg i 2018 til optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen
- 0,3 mio. kr. i service i 2018 til optimering af driften af legepladser i Teknik- og Miljøforvaltningen
- 2,5 mio. kr. i anlæg i 2018 til smartere drift af byens springvand **E1]**

[Derudover er parterne enige om at afsætte finansiering til de 14 forslag med effektiviseringer på service og med en tilbagebetalingstid på maksimalt seks år på service.

Der afsættes:

- 9,0 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til udskiftning og implementering af it-systemer sfa. monopolbruddet
- 5,9 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til udskiftning af Rubin på ferie- og fraværsområdet
- 9,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2017-2019 til udfasning af Københavns Kommunes mainframe

- 0,3 mio. kr. i service 2018 til udfasnings af Københavns Kommunes mainframe
- 12,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til lavskylstoiletter og vandbesparende armaturer på 100 af kommunens institutioner
- 2,9 mio. kr. i anlæg i 2018 til opnormering af Stengade og nedlæggelse af Ingerslevsgade tandreguleringsklinik
- 0,6 mio. kr. i service i 2018 til styrket fokus på arbejdsulykker
- 0,3 mio. kr. i service i 2017 og 0,7 mio. kr. i 2018 til omstilling af familieplejeområdet
- 1,6 mio. kr. i service i 2018 og 0,1 mio. kr. i 2019-2020 til pilotprojekt vedr. helhedsorienteret indsats for udsatte familier
- 0,5 mio. kr. i service i 2017-2018 til datadreven ressourceudnyttelse
- 2,6 mio. kr. i anlæg i 2018 til ren by med smartere affaldskurve
- 0,4 mio. kr. i anlæg i 2018 til effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet
- 0,5 mio. kr. i service i 2018 til effektivisering af myndighedstilsyn på teknik- og miljøområdet
- 4,8 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til opførelse af gartneri i Valbyparken
- 4,2 mio. kr. i samlet anlæg i 2018-2019 til automatisering af administrative processer
- 7,0 mio. kr. i anlæg i 2018 til nyt ordrestyringssystem

Parterne er herudover enige om at afsætte finansiering til et investeringsforslag, som giver effektiviseringer på overførsler mv.

Der afsættes:

- 9,0 mio. kr. i overførsler mv. i 2018-2021 til den virksomhedsrettede efterspørgselsstyrede indsats i kombination med rusmiddelbehandling til borgere på kontanthjælp
- 2,7 mio. kr. i service 2018-2021 til virksomhedsrettet indsats i kombination med rusmiddelbehandling til borgere på kontanthjælp **E2]**

[Parterne er enige om, at der skal ske en særskilt opfølgning på effekterne af virksomhedsrettet indsats i kombination med rusmiddelbehandling til borgere på kontanthjælp. Opfølgning på forslaget forelægges Økonomiudvalget H28].

Parterne noterer sig, at effektiviseringerne på service indgår som en del af forvaltningernes effektiviseringsbidrag for 2019 og frem.

[De afsatte midler til de fem forslag, der anvendes til at indfri effektiviseringsmåltal i 2018 finansieres med 1,1 mio. kr. i service og 6,5 mio. kr. i anlæg fra investeringspuljen for 2017. De afsatte midler til de øvrige 15 forslag finansieres med 15,6 mio. kr. i service og 66,7 mio. kr. i anlæg fra investeringspuljen for 2017. Efter denne udmøntning er der ikke flere midler i innovationspuljen. Der resterer herefter samlet set 44,1 mio. kr. i investeringspuljerne for 2017, som overføres til investeringspuljerne for 2018 E3].

Finansiering

Økonomiske rammer for budget 2018

I budgetforslaget for 2018 er det finansielle råderum opgjort til 3.105,0 mio. kr. [Parterne er enige om, at overskydende midler fra den reelle kasse på 488,0 mio. kr. kan indgå som finansiering **F11**].

Parterne noterer sig, at der efter fremlæggelsen af budgetforslaget er foretaget en række ændringer til det finansielle råderum.

Parterne er enige om, at der er følgende ændringer til finansieringen af budgetaftalen:

- [Effektiviseringsstrategi 2018 bidrager med 9,8 mio. kr. fra øget effektivisering på indkøb. Midlerne indgår som finansiering i aftalen **E87**]
- [Puljen vedrørende sundhedsudgifter til Kræftplan IV og Demenshandlingsplan udmøntes, hvorfor der frigives service for 6,9 mio. kr. i 2018, 8,3 mio. kr. i 2019, 6,8 mio. kr. i 2020 og 8,1 mio. kr. i 2021 og frem **Æ169**]
- [Forvaltningerne har vurderet, at der er mindreudgifter på service for 6,6 mio. kr. i 2018, 1,2 mio. kr. i 2019, 0,6 mio. kr. i 2020 og 0,3 mio. kr. 2021 i puljen til afledte driftsudgifter til anlægsprojekter **Æ170**]
- [Efter udredning og kortlægning af omfang af MgO-vindspærreplader vurderes det, at udgiftsbehovet er 34,2 mio. kr. lavere end tidligere antager. Midlerne indgår som finansiering i aftalen **Æ171**]
- "Tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2018" (TÆF) finansiering på 2 mio. kr. og finansieret servicemåltal på -8,7 mio. kr. i 2018. Midlerne indgår som finansiering i aftalen
- Ændrede ledighedsskøn på baggrund af Økonomisk Redegørelse fra august 2017 medfører mindreudgifter i Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets overførselsudgifter på 3,9 mio. kr. i 2018. Midlerne indgår som finansiering i aftalen
- [Puljen til uforudsete udgifter på anlæg reduceres med 0,6 mio. kr. 2018. Midler indgår som finansiering i aftalen **Æ172**]

Derudover indgår finansiering fra mindreudgifter ved helhedsrenovering af Peder Lykke Skolen og Amager Fælled Skole, dimensioneringsaftalen vedr. SOSU og værdighedspuljen som uddybet tidligere i aftalen.

Ændringerne til budgetforslaget betyder, at parterne i alt har kunnet disponere over 531,8 mio. kr. til service i 2018 og 2.308,8 mio. kr. til bruttoanlæg i 2018.

Med aftalen fastsættes Københavns serviceudgifter i 2018 til 25.163,2 mio. kr. Niveaue for bruttoanlæg fastsættes til 3.358,0 mio. kr. i 2018. Bruttoanlægsniveauet skal ses i forhold til kommunernes samlede anlægsramme i 2018 på 17,0 mia. kr.

Budgetforudsætninger

Parterne er enige om at fastholde en uændret kommunal indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift. I 2018 fastsættes skattesatserne til:

Kommunal indkomstskat	23,8 %
Grundskyld	34,0 %
Dækningsafgift	9,8 %

Parterne er endvidere enige om, at gældsafdraget i 2018 udgør 202,0 mio. kr.

Parterne noterer sig, at kommunens udgifter til demografi er øget med 176,1 mio. kr. i 2018 som følge af den høje befolkningstilvækst i København. Udgifterne fordeler sig således mellem de demografiregulerede udvalg:

- 144,3 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget
- 26,5 mio. kr. til Socialudvalget
- 5,3 mio. kr. til Sundheds- og Omsorgsudvalget

Effektiviseringsstrategi

[Parterne er enige om, at effektiviseringsstrategi 2018 inklusiv stigende profiler fra tidligere års effektiviseringer frigør:

- 406,0 mio. kr. i 2018 og frem på service, hvoraf de 238,5 mio. kr. er nye effektiviseringer **E4-E86**]

[Parterne er enige om at videreføre effektiviseringsstrategien i budget 2019. Parterne noterer sig, at Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet er videreført i Økonomiaftalen for 2018, og at Københavns Kommunes serviceramme sænkes med godt 50 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Måltallet for effektiviseringsstrategi 2019 fastsættes i forbindelse med Økonomiudvalgets budgetseminar i januar 2018 **H29**].

[Parterne er desuden enige om ikke at disponere provenuet fra de stigende profiler i forslagene i effektiviseringsstrategi 2018, men lade det indgå i de kommende års prioriteringsrum. Udvalgene skal dermed anvende provenuet i de stigende profiler til at opfylde de kommende års effektiviseringskrav **E4-E86**].

Strategi for smarte investeringer

[Den store befolkningsvækst sætter kommunens økonomi under pres. Parterne er derfor enige om at fortsætte strategien for smarte investeringer i velfærden. For at understøtte strategien er parterne enige om, at der med budget 2019 skal afsættes investeringspuljer svarende til niveauet i budget 2018. Investeringspuljerne skal sikre, at den nødvendige omstilling i kommunen sker på baggrund af intelligente effektiviseringer frem for simple besparelser.

Parterne er enige om, at investeringsforslag fortsat fremlægges i forbindelse med overførselssagen og budgetforhandlingerne, og at puljen således udmøntes to gange årligt. Økonomiudvalget forelægges i efteråret 2017 en gennemgang og præcisering af principperne for udmøntning af investeringspuljerne i 2018 **H30**].

[Når der arbejdes med investeringsforslag med effektiviseringer på overførsler mv. er kassen modpost for gevinster og tab. Parterne er enige om, at forslag med effektiviseringer på overførsler mv. skal gennemgås af Velfærdsanalyseenheden under Økonomiforvaltningen i samarbejde med den relevante forvaltning med henblik på at vurdere om investeringsforslaget er evidensbaseret og forventes at resultere i tilstrækkelige varige effektiviseringer, samt om der er behov for løbende opfølgning og en separat evaluering af forslag **H31**].

[Der er behov for at sikre fortsat høj kvalitet og tværgående gevinstrealisering i effektiviseringsstrategien. Parterne er derfor enige om at igangsætte et arbejde med ekstern bistand for at identificere områder, hvor der er yderligere eller nyt potentiale for smarte effektiviseringer. Med arbejdet afdækkes mulige tværgående tiltag indenfor bl.a. digitalisering, administration og fælles løsninger samt forvaltningsspecifikke potentialer i dialog med forvaltningerne. Parterne er enige om, at den eksterne bistand til arbejdet finansieres indenfor Økonomiudvalgets eksisterende ramme. Der afrapporteres på arbejdet til Økonomiudvalget forud for overførselssagen 2017-2018.

Parterne er enige om at udrede konsekvenserne ved investeringscases med en tilbagebetalingstid som ligger ud over det fastsatte. Udredningen forlægges Økonomiudvalget som led i afrapporteringen forud for overførselssagen 2017-2018 **H32**].

Gaver

[Parterne er enige om at iværksætte en ny beslutningsproces for modtagelse af anlægsprojekter, der gives som gaver fra eksterne aktører. Processen skal sikre, at der løbende kan tages stilling til, om en gave skal modtages, og at der om nødvendigt afsættes mindre beløb til afledt drift. Modtagelse af gaver, der kræver afledt drift, vil løbende blive behandlet i fagudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. De godkendte gaver og afledt drift hertil indarbejdes i budgetforslaget for det kommende år **H33**].

Nedbringelse af vedligeholdelseefterslæbet via merindtægter fra ejendomssalg

[Der er fortsat et betydeligt vedligeholdelseefterslæb for Københavns bygningsmasse. Parterne er derfor enige om, at beslutningen om at ekstraordinære salg af aktiver kan finansiere renovering af kommunens ejendomme videreføres i 2018-2021, samt at dette lægges op til politisk behandling i forbindelse med overførselssagen eller budgetforhandlingerne hvert år **H34**].

Aftaleoverholdelse og budgetprincipper

Parterne er enige om, at Københavns Kommune er med til at sikre, at kommunerne under ét kan overholde Økonomaftalen for 2018. Parterne noterer sig, at der først er endelig klarhed over den fælleskommunale budgetproces efter indgåelse af budgetaftale for Københavns Kommune. Parterne noterer sig herudover, at Økonomiudvalget den 23. august 2017 godkendte, at Økonomiforvaltningen efter indgåelse af budgetaftale bemyndiges til at reperiodisere anlægsmidler, samt foretage justeringer af teknisk karakter mellem sty-

ringsområder, såfremt kommunernes samlede budgetter for 2018 overskrider rammerne i aftale om kommunernes økonomi for 2018.

Af bilag 1 fremgår den konkrete periodisering af de afsatte anlægsmidler. Ændringer til budgetaftale 2018 aftales mellem parterne. Derudover noterer parterne sig, at der ved uoverensstemmelser mellem aftaleteksten og regnearket i bilag 1, er det bilag 1, der gælder.

Parterne er herudover enige om følgende øvrige budgetprincipper:

- at stemme for forslaget til tekniske ændringsforslag til budget 2018
- at en række anlægsprojekter stjernemarkeres og derved kan igangsættes ved budgetårets start, og at enkelte projekter kan igangsættes i 2017 efter vedtagelsen af budgettet. Bilaget med stjernemarkerede anlægsprojekter vil blive udarbejdet efter aftaleindgåelsen, således at det kan blive kvalitetssikret i samarbejde mellem Økonomiforvaltningen og fagforvaltningerne. Bilaget vil blive fremlagt sammen med det øvrige materiale til afstemningsprogrammet
- at afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i budgetaftalen reserveres på Økonomiudvalgets ramme og bliver udmøntet til de relevante udvalg ved færdiggørelsen af anlægsprojekterne
- at mindre tekniske forskelle mellem regnearket i bilag 1 og afstemningsprogrammet som følge af afrundinger i bilag 1 reguleres på kassen
- at mindre tekniske afvigelser i balancen mellem udgifter og indtægter i året 2018 reguleres på kassen, således at budgettet er i balance
- at mindre afvigelser i bruttoanlægsudgifterne i forhold til det fastsatte niveau, reguleres på puljen til uforudsete udgifter på anlæg
- [at hvert udvalg i forbindelse med 2. behandling af budgetbidragene for 2019 tager stilling til, hvorvidt midlertidige driftsbevillinger med udløb i 2019 skal indarbejdes i udvalgets faste ramme **H35**]

Budgetoverholdelse og overførselssag

[Parterne er enige om, at de i 2018 vil prioritere et eventuelt realiseret mindreforbrug i regnskabet for 2017. I prioriteringen vil der i tråd med praksis på området blive taget hensyn til udvalgenes overførselsønsker på serviceområdet vedrørende opsparing i institutionerne, eksterne tilskud og kontraktbundne midler.

Der afsættes:

- 182,6 mio. kr. i servicebufferpulje i 2018 med henblik på at anvende et eventuelt mindreforbrug fra regnskab 2017 i budgetår 2018 **Æ173, F12]**

[Med henblik på at sikre budgetoverholdelse for serviceudgifterne er parterne enige om at videreføre følgende principper:

- at hvert udvalgs serviceramme udgør udvalgets servicemåltal. Dette vil løbende blive korrigeret som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen
- at der i den løbende budgetopfølgning, herunder risikolisten og kvartalsrapporterne følges op på, om forvaltningerne overholder bevillingerne og servicerammen **H36]**

[Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med fagforvaltningerne opgør det forventede forbrug på puljerne vedrørende afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i 2018 og frem. Eventuelle mindreforbrug i 2018 tilfalder kassen ifm. sag om forventet regnskab 2018 pr. august 2018. Budgettet i puljerne i 2019 og frem skal reguleres i forhold til forventede ibrugtagningsdatoer for de relevante anlægsprojekter ifm. augustindstillingen for budget 2019 og foretages med modpost på kommunens råderum **H37**].

AFTALE OM BUDGET FOR 2018 ER INDGÅET
MELLEM FØLGENDE PARTER:

Frank Jensen
SOCIALDEMOKRATERNE

Sisse Marie Welling
SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Ninna Hedeager Olsen
ENHEDSLISTEN

Carl Christian Ebbesen
DANSK FOLKEPARTI